

שְׁעָה"כ – פורים

1	הרב את ריבנו - 1, דורמיטא - 1, יסוד אבא - 3, קריאת מגילה - 4, נצחיות של פורים - 5, מתנות לאביונים - 6, סעודת פורים - 6	פורים
8		הערות סופיות
15	מרדכי יסוד אבא - 15, המן מכשף - 16, משלוח מנות - 16, סעודת פורים - 16, עוד במשלוח מנות - 17, מתנות לאביונים - 17, עד דלא ידע - 17, ברכת מגילה - 18, ראשי תיבות וסופי תיבות - 18, ג' הויות - 18	פע"ח פורים
9	זהר חדש על עין חמישים אמה	ה
14	זהר על לבוש מרדכי	ו
15	ג' שמות הוי"ה	ז
20	החברים על פע"ח	ט
21	עוד מהחברים על פע"ח	י

דרושי חג הפורים דרוש א'

בענין הפורים. הנה נוסח ברכה אחרונה של המגילה היא חמשה מטבעות ואלו הם: הרב את ריבנו, והדן את דינינו כו', והם כנגד ה' גבורות הנודעות, אשר על ידיהם יריב את ריבנו, וידין את דינינו, כי בהם תלוי הדין והנקמה!
עוד על ענין על הנסים כו'.

ועתה נבוא אל ביאור ענין ימי פורים, והמגילה, והמרדכי, ומעות מגבת פורים, והמשתה, והשמחה.

²הנה נתבאר אצלנו בדרושי נוקבא דו"א ובענין מיעוט הירח (ע"ה מיעוט הירח ב), כי בכל זמן של הגלות עומדים זו"ן אב"א כל ימי החול, לולי בשעות התפלה ובשבתות³ וכיוצא בזה⁴, כמו שנתבאר שם. והנה כאשר רוצים לחזור פב"פ צריך שתקדים בחי' הפלת הדורמיטא על ז"א, כדי שתיעשה הנסירה ותוכל לחזור עמו אפין באפין כנו' בדרושי ר"ה⁵. ולהיות כי ענין מרדכי ואסתר היה בסוף השבעים שנה של גלות בבל כנודע (מגילה יא ע"ב), לכן אז כבר בימיהם התחיל ענין תיקון זו"ן כדי לחזור אפין באפין ויגאלו ישראל⁶. וענין התחלה זו היא ענין הדורמיטא שנעשה אז בימיהם. וז"ם הצרה העצומה שהיתה אז לישראל, אשר עליו נאמר (בראשית טו יב) והנה אימה חשיכה גדולה כו', וארז"ל (שמות פנ"א סי' ז) חשכה זו גלות מדי שהחשיך עיניהם של ישראל. וענינו הוא לפי שאז היה ז"א בסוד הדורמיטא⁷.

ונודע כי המן הרשע היה אוסטורלוגוס גדול⁸, כנודע בענין (אסתר ג ז) ויפל פור הוא הגורל מיום ליום כו'⁹, ובפרט במ"ש בס"ה כי הוא ועשרת בניו כוללים כל עשרה קליפין

- מאיר הכוונה -

¹ עי' הערה בסוף הספר אות א' עמוד 7.

² פע"ח קט ע"7.

³ עי' לעיל ס ע"א.

⁴ היינו לרבות יומים טובים (עי' דרושי פסח &).

⁵ דרוש א' ג' ח', ועי' ע"ח שער הנסירה פרק א. הובא בסוף הספר אות ג עמוד 7.

⁶ עי' הערה בסוף הספר אות 7 עמוד 8.

⁷ בז"א שהוא הסתלקות המוחין מן הז"א ונכנסים תוך רחל ונתקנת פלופה ועי"ז יכולה לחזור אחר כך פנים צפנים (נוסף בפע"ח).

⁸ עי' לקמן הערה בסוף הספר אות ח עמוד 14 ל"ה הנה המן.

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

החיצוניים¹⁰, וידע בחכמתו ענין מיעוט השגחתו ית' על ישראל בימים ההם, להיותו בבחי' השינה, ולכן חשב ועלה בלבו כי הזמן מוכן לאבד שונאיהם של ישראל. וז"ס ענין ויכוח המן עם אחשוורוש אם יעלה בידם עצה זו, והשיב לו המן (שם ה) ישנו עם כו', ודרשו רז"ל ישן הוא האלוה שלהם¹¹, והבן זה¹².

ולהיות כי הדורמיטא היא לטובתן של ישראל, כדי שתנסר הנקבה מאחורוי ויחזרו פב"פ וינאלו ישראל ויבנה בית המקדש¹³, לכן התייעצו שניהם, כי בזמן ההוא שהאלוה שלהם הוא ישן, יקדימו הם לאבד ולהשמיד שונאיהם של ישראל, כדי שלא ישארו אפילו מתי מעט שיהיו ראויים לגאולה, ועי"כ לא יבנה בית המקדש. ונודעת עצת המן מן שמשו ספרא בנו (אסתר הק' ה), וכתביהם אל אחשוורוש הנק' ארתחששתא בספר עזרא (ד, ה, כא)¹⁴, עד שביטלו בנין ב"ה בראותם כי הגיע זמנו להבנות, ודי בזה.

והנה אף¹⁵ בזמן הדורמיטא אין הנקבה ישנה, כי אז מסתלקין המוחין מן ז"א ונכנסין בנקבה כדי להבנות ולתקן פרצופה, כדי שתוכל לחזור (קט ע"ב) אפין באפין כנודע בענין דרוש השופר של ר"ה¹⁶, ובהכרח יש הארה והשגחה זו על ישראל מצידה.¹⁷ וענין אותה הארה היתה ענין מרדכי הצדיק כמו שנבאר בע"ה. וכראות המן את מרדכי (אסתר ה ט), שע"י היתה הארה והשגחה על ישראל בזמן ההוא, נתייעץ עם זרש אשתו ושם"ה יועציו כו' (אסתר רבה פ"ט סי' ב), וארז"ל כי זרש אשתו היתה מכשפה גדולה, ועצתה שקולה מכל שם"ה יועציו¹⁸, ועלתה עצתם להרוג את מרדכי¹⁹ ולתלותו על העץ, הוא זנבה של נחש, המשיך רגל הקוף, כמבואר אצלנו²⁰ וכנז' בס"ה שיר השירים (זו"ח סו ע"א)²¹ ודי בזה.

– מאיר הכוונה –

⁹ ז"ל הפסוק: בחדש הראשון הוא חדש ניסן בשנת שתים עשרה למלך אחשוורוש הפיל פור הוא הגורל לפני המן מיום ליום ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר.

ועי' בראשית ב כא שהפעם הראשון שמוזכר בתנ"ך ויפל היא על התרדמה.

¹⁰ עי' תיקו"ז סה ע"א אתלבשו עשרה כתרין תתאין בעשרה בנין דהמן דתמן אל אחר.

תרגום: התלבשו עשרה כתרים תחתונים בעשרה בנים של המן ששם אל אחר.

¹¹ עי' אסתר רבה (פ"ט סי' יב) ויאמר המן למלך אחשוורוש ישנו עם אחד אותו שנא' בו (דברים ו') ה' אחד ישן לו מעמו.

¹² אלהיהם יסן הוא פי' יסן הוא המלך שלהם שהוא ז"א (נוסף צפע"ח). וזהו נדדה שנת המלך מלכו של עולם כי חזרו המוחין בו ונתעוררו וזה סוד ונהפוך הוא דהיינו שנהפך הוא ע"י אמא הנקראת הוא ונתלכנו ונתמתקו דיניו (פע"ח קי ע"א).

¹³ א"כ נבטל כזיכור עלתו של ית' ולא יזנה זה"מ זימיו ח"ו דהיינו מלכות הנקראת מקדש צסוד מקדש אלני (נוסף צפע"ח קי ע"א).

¹⁴ עי' אסתר רבה (פ"א סי' ג) אחשוורוש ר' לוי ורבנן ר' לוי אמר אחשוורוש הוא ארתחששתא.

¹⁵ נראה למחוק (שמן ששון).

¹⁶ דרוש א' ודרוש ח'.

¹⁷ פע"ח קי ע"א.

¹⁸ ז"ל: ויבא את אוהביו ואת זרש אשתו וגו' ובכולם לא היו יודעים לתת עצה כזרש אשתו שהיו לו שלש מאות וששים וחמשה בעלי עצה כמנין ימות החמה אמרה לו אשתו אדם זה שאתה שואל עליו אם מזרע היהודים הוא לא תוכל לו אם לא תבא עליו בחכמה במה שלא ניסה אחד מבני אומתו שאם תפילו לכבשן האש כבר הוצלו חנניה וחביריו ואם לגוב אריות כבר עלה דניאל מתוכו ואם תאסרוהו בבית האסורים כבר יצא יוסף מתוכו ואם במולי תסיק תחתיו כבר התחנן מנשה ונעתר לו הקב"ה ונפק מיניה ואם במדברא תגלוניה כבר פרו ורבו אבותיו במדבר וכמה נסיונות נתנסו ובכולן עמדו וניצלו ואם עיניו תעוור הרי שמשון דקטל כמה וכמה נפשתא מפלשתאי כד עויר אלא צלוב יתיה על צליבא דלא אשכחינן חד מן עמוי דאשתזיב מניה מיד וייטב הדבר לפני המן ויעש העץ

¹⁹ כלי שתצטלל בנין פלרוף נוק' הנק' רחל ולא יזנה זה"מ ח"ו (נוסף צפע"ח).

²⁰ עי' לעיל סג ע"ד ז"ל: הנה נתבאר כי כל אחיזת החיצונים היא בנה"י לפי שהם לבר מגופא וכבר ביארנו כי הקל' שולטים בנה"י ובפרט אחר שחטאו ישראל בעוה"ר וז"ס ש' דשקר ואח"כ רוצים הקל' להתאחז יותר ולוקח לעצמ' אותו העיבור שנתעברה המל' ממנו כנז' והנה הקל' בתחילה היא סוד ר' כנודע בסוד אח"ר ואח"ד כי אות ד' היא בקדושה ואות ר' בקל' ואז הקל' הנק' אות ר' לוקחת אותו העיבור שהוא סוד ו' שבתוך ההא של שדה שהיא במל' ומחברו תוך אות

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

ואם ח"ו ככה יעלה, יוכל אה"כ לאבד את שונאיהם של ישראל, ואז השי"ת ברחמיו האיר הארת נוק' העליונה²², והיא גדולת מרדכי ואסתר, ועל ידם נושעו ישראל מן הצרה הגדולה ההיא כמו שנבאר. וזה ענין מרדכי והארתו.

²⁴²³דע כי הנה בזמן הדורמיטיא דז"א לא בלבד יוצאין המוחין דז"א מצד נה"י דאימא ונכנסין בנוק' רחל בהיותה אב"א, אלא (אף) גם המוחין דבנה"י דאבא, בסוד (בראשית ב כב) ויבן ה' אלקים את הצלע דא אבא ואימא²⁵. ונמצא כי כמו בהיות המוחין ההם תוך ז"א היו יוצאים מהם ב' הארות לחוץ, ומבחי' הארת המוחין דאבא יוצא יעקב מצד פנים דז"א, ומבחי' הארת מוחין דאימא יוצאת רחל מצד אחריו. גם עתה יוצאות מרחל נוק' דז"א ב' הארות אלו ג"כ בלי ספק²⁷²⁶. ולא עוד אלא שבהיות מוחין הנז' תוך הנקבה, נתוספה בחי' הארה שלישית, משא"כ בהיותם תוך ז"א. והוא כי הנה בהיותם תוך ז"א, היה היסוד דאימא נשלם בחזה דז"א, והיסוד דאבא²⁸ שהוא יותר ארוך כנודע (נסירה ח) היה נשלם בסיום היסוד דז"א ממש, ולא היה יוצא מוחין ליסוד כלל²⁹. אבל עתה בהיותם המוחין תוך הנקבה, אשר היסוד שלה, נוקבי, קצר, מוכרח הוא שהיסוד דאבא יתפשט ויצא מוחין ליסוד נוקבא ולחוץ, ותתגלה הארתו בגילוי גמור לגמרי³⁰. ונודע כי מה שהיה מתלבש ביסוד דז"א הוא בחי' העטרה של היסוד דאבא, שהוא בחי' המלכות דאבא. ואין ספק כי הארה זו הנגלית ממלכות דאבא היא הארה גדולה עד מאד. והנה שורש נשמת מרדכי היתה מן ההארה ההיא³¹, ולכן על ידו היתה תשועת ישראל בזמן ההוא³².

– מאיר הכוונה –

ר' שלה ונעשית אות ק' ולא די שנעשית בה סוד אות ה' אלא שהיא פושטת אותה הו' שהיא העיבור שלקחה מן הקדושה ומחברת עמו בחי' הקל' בסוד נחש כרוך על עקיבו ואז נעשית ק' בסוד הקל' הנק' קוף בפני אדם כנודע
²¹ עי' הערה בסוף הספר אות ה עמוד 8.

²² הארת נוק' העליונה נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "לכה להטיב עמהם יותר מכל אשר היה בתחלה שכמוה לא נהיתה מימי קדם והוא כי הלך הארה זו של מרדכי אינה יולאת רק בהיות סוד זמן דרומיטא".

²³ פע"ח קי ע"א.

²⁴ ז"ל הגוב"י – בסכ"י שבידינו ליתן מן דע עד סוף הדרוש, והרב ש"ש העיר ג"כ על זה וכתב ולא ידעתי מהיכן נלקח והדפיסו אותו, וכתב עוד שלא זכה לבניו ונלע"ד שהוא מזולתו. אמנם הוא מופיע בפע"ח.

²⁵ עי' שעה"ק סה ע"א ז"ל: כבר הודעתך בשער התפילות בענין ימי הפורים ענין מרדכי כי כמו שבהיות נה"י דאז"א עם המוחין מלובשים תוך ז"א יוצאת הארת היסוד המגולה דאבא שמן החזה דז"א ולמטה יוצאת לחוץ דרך פני ז"א ושם נעשה פרצוף א' הנק' יעקב כך בזמן הנסירה של נוק' דז"א שאז מסתלקים נה"י דאימא מתוך ז"א שהיא סוד תרדמה ונכנסים תוך רחל ויוצא ג"כ ממנה פרצוף הנק' יעקב והוא הנק' בשם מרדכי ואמנם כשנכנסים תוך לאה אין יוצא ממנה פרצוף יעקב והטעם הוא לפי שכבר נת' למעלה כי רחל היא הספי' הי' שבי"ס עולם האצילות ויש בה בחי' פנים ואחור בפרצוף גמור כאשר כל הפרצופים כי לכן נקראת רחל עקרת הבית עיקרה של בית והיא נוק' דז"א האמיתית ולכן אינה צריכה כ"כ אורות כדי ליעשות פרצוף שלה ולכן האור הנוטר יוצא ונעשה יעקב אבל לאה אינה אלא אחוריים חצוניים דמלכות שבתבונה וצריכה היא כל האורות ההם לתקן פרצוף שלה בצמצום ואין שם אור יתר לצאת ולעשות פרצוף יעקב.

²⁶ ג"כ צלי ספק (נמחק בפע"ח).

²⁷ עי' כללים ח"א ע"א ז"ל: כשם שיש בחי' יעקב בז"א כן יש ג"כ בחי' יעקב ברחל בעת שמקבלת הנוק' המוחין שלא ע"י ז"א.
²⁸ לעיל מח ע"ד (לש"ו).

²⁹ "ולא היה יולא מוחין ליסוד כלל" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ומתלבש בתוכו".

³⁰ אמנם בחי' הארה זו לא נמלא בז"א כלל צדום זמן לטעם הנ"ל שסודו ארוך אמנם זאת צדחי' של יסוד דאבא שמתגלה לחוץ מיסוד דרחל ולפי שהיא הארה גדולה מאוד שמתגלת הארת אבא אשר הוא טמיר וגניז מכולהו (נוסף בפע"ח).

³¹ עי' הערה בסוף הספר אות ח עמוד 14.

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

וזה נרמז בשם מרדכי ממש, שארז"ל (חולין קלט ע"ב) שהוא לשון מורא³³ דכיא, מ"ר דכ"י, והוא תרגום מר דרור, גם נק' מור עובר. והענין הוא כי ההארה הגדולה ההיא היא מר דרור, וז' ונקי בתכלית העוברת מפי יסוד דנוק' ולחוי³⁴. וז"ס פ' (שיה"ש ה ה) וידי נטפו מר בו' עובר³⁵, ובזה תבין מעלת מרדכי שעלה לבחי' מלכות ומשנה למלך. ³⁶ וז"ס הפסוק (אסתר ח טו) ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה³⁷. והמשכיל יבין כל פרטי הפסוק זה³⁸.

ענין יציאה זו מלפני המלך היא רחל, ועטרת זהב גדולה מצד עטרה יסוד דאבא, ולכן נקרא גדולה כי החסד והחכמה נקרא גדולה³⁹, בסוד הגדול הגבור והנורא. גם המעמיק ישכיל היותו משבט בנימין⁴⁰ ודי בזה.

וז"ס קריאת המגילה וגם התפשוטות בעת קריאתה למעם פירסום הנס, והוא ענין הארת עטרת מלכות דאבא המתגלית ויוצאה לחוץ, ולכן נקרא מגילה לשון גילוי, וצריך

– מאיר הכוונה –

³² הגה המן הרשע לכה לאצל הארת אלו ולהרוג מרדכי הרמוז בהארה זו כדי שתצטל בנין פלוקו נוקבא הנקרא רחל ולא יבנה בהמ"ק ח"ו והש"י ברחמי לכה להטיב עמהם יותר מכל אשר היה בתחלה שכמוה לא נהיתה מימי קדם (פע"ח).

³³ מרא (פע"ח).

³⁴ (שלא נשצרו מעולם בעולם התוהו ונשאר זך ונקי וז"ר) (פע"ח – לא בכת"י). וז"ס לקחה מרדכי לו לבת ואמרו רז"ל אל תקרא לו לבת אלא לבית כי יסוד אצל נכנס ברחל והיא לו לבית (פע"ח).

³⁵ וזה סוד ואצבעותי מור עובר והמזין יבין בסוד אצבעות שהוא מר עובר (שהם חז"ל לאצבא ואמא אח"כ מתלצקים בנה"י שלהם בנזקצא) כי הם עוברים ויוצאים לחוץ על כפות המנעול והזן זה (ס"א וצראשי הוא היסוד אמא ס"א וצראשי אצבעות כי גם פרקין עליונים לא"א אשר גם חז"ל לאצבא ואמא וסם היסוד לעתיק וגם נתגלה במלח) (פע"ח – המוסגר לא מופיע בכת"י).

³⁶ פע"ח קי ע"ד.

³⁷ עי' הערה בסוף הספר אות ו עמוד 13.

³⁸ עי' מגיד משרים (סוף ויקהל): ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות, לבוש מלכות היינו כ"י והיינו דסמיק לה תכלת דאיהו רמיז לה, וחור היינו חסד, ועטרת זהב היינו גבורה. גדולה היינו חסד, ותכריך בוץ היינו ת"ת. וארגמן היינו נמי ת"ת. ועי' מחברת הקודש (שער פורים): ומרדכי שהוא יסוד אבא יצא מלפני המלך שהוא יסוד אימא שהוא קצר וזה דאבא יוצא דרך לבוש מלכות שמלכות דאימא מתפשטת עמו להלבישו תכלת וחור שהם חו"ג ועטרת זהב מצד אימא אשר שם הזהב והוא גדולה מצד אבא. ועי' אור יקר (ח"ד עמוד קצג): ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות מלכות ממש, ומאי ניהו תכלת וחור, קודם לכל תכלת שלא יסתכלו החצונים בפנמיות, והוא יפה לעין הרע שהוא עין סמאל הרשע ולילית שלא יסתכלו, והיינו ונוגה לו סביב, לכסות שרוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת שהם הקליפות לא יסתכלו בפנימה לקדושה, ולמטה מנוגה פנימה לקדושה דהיינו תכלת וחור כתיב ומתוכה דמות ארבע חיות, דהיינו סוד ארגמן, ואח"כ שש דהיינו נטוי על ראשיהן מלמעלה, והיינו ותכריך בוץ וארגמן, בוץ היינו שש ודאי, וארגמן ד' חיות כדפי' וממלל לרקיע אשר על ראשם דמות כסא היינו ויעש שלמה המלך כסא זהב, והיינו ועטרת זהב גדולה והיינו משבצות זהב לבושה, ואלו הם לבושי שבת, אלא שלבוש תכלת אינו ביום שבת וכ"ש הקליפות

³⁹ עי' תיקו"ז י ע"ב: י"ד שכינתא תתאה איהי היד הגדולה מימינא דחסד דתמן חכמה.

⁴⁰ עי' ע"ח שער מ"ד ומ"ן פרק ח ז"ל: כן יש ג"כ בנוקבא תתאה דז"א הוי"ה א', וה' תתאה שלה, של זו הנוקבא הנקרא רחל שהיא אחרונה שבאצילות, יש בה צורת ד"ו, והוא שם ב"ן דהה"ן. וזהו הב"ן הוא סוד בנימין, והוא סוד מטטרון, לכן שופרי דבנימין הוא מעין שופרי דרחל אמו, שהוא מטטרון הנער בנה של רחל אחרונה שבאצילות, ע"כ. היינו יסוד דנוק'.

וז"ל השעה"פ ויצא: כבר הודעתך, כי יש מ"ד, והם ה' חסדים דאבא. ומ"ן, והם ה' גבורות דאימא. והנה בבנימין יש בו שני בחי' אלו, כי יש בו ה' גבורות שמאליות, הבאות מאימא. וכנגדם קראתו רחל, בן אוני, שהם צד הגבורות הקשות, והיותה נקבה קראתו על שמה, כי כאימא בתה, ולכן אוני בגימטריא בינה. אבל אביו יעקב, נגדר אחר אביו חכמה, וקראו בנימין, ע"ש הה"ח ימניים, הבאים לו מאבא, וזהו בן ימין. עי' פע"ח קיא ע"ב ד"ה משם הרב.

שְׁעָה"כ – פורים

לגלותה ולפרסמה⁴¹. גם מגלה בלא יוד היא עולה בגימ' ע"ה כמנין ג' הוי"ת כ"ו כ"ו כ"ו, שהם ענין ג' מוחין דחב"ד דנה"י דאבא⁴² המתגלים שם במלכות ההוא⁴³. וזהו ענין היות המגילה נקרא אנר"ת, ונקרא ספ"ר, ויש לה דינין כתורה שבכתב, כי ספר התורה הוא יסוד דאבא⁴⁴, הנקרא תורה שבכתב, צורת ספר בעין ו' ארוכה. והמגילה היא ההארה היוצאה מחוץ ליסוד כנז⁴⁵, וגם הוא ארוכה בצורת ו', ובצורת מגילה ארוכה, ודי בהערות אלו אל המשכילים.

ואמנם היות ימי הפורים האלו נעשים בכל שנה ושנה, ולא הספיק לעשות בזמן ההוא לבדו, הטעם הוא כי השי"ת ברחמיו רצה שאותה ההארה המתחדשת בהיות המוחין דא"א תוך הנקבה בזמן דורמיטת ז"א, לא תתבטל לעולם בכל שנה ושנה בימים ההם עצמם, כי הנה אחר דורמיטת חוזרים פב"פ, והמוחין הם בז"א. ואין בחי' ההארה זו יוצאת אז כלל כנ"ל, והארת מרדכי מתבטלת לגמרי ונעלמת בפנים. ורצה השי"ת שבכל שנה בימי הפורים כיוצא בהם, אף אם יהיו ז"א פב"פ⁴⁶ תתגלה ההארה הנז' בימים ההם, ולא תתבטל. והענין הוא כי בכל שנה בימים ההם כאשר יכנסו המוחין ברחל בסוד דורמיטת דז"א, אעפ"י שאח"כ (קט ע"ג) יחזרו פב"פ, לא תתבטל ההארה הנז', ותשאר שם קיימת ונרשמת אף גם אחר הסתלקות המוחין האלו ממנה ויחזרו בז"א. וז"ס מ"ש הכתוב (אסתר ט כח) וזכרם לא יסוף מזרעם⁴⁷, כי אותה ההארה היא עטרת היסוד הזכר דאבא הנקרא זכר כנודע, וזכרם זה לא יסוף מזרעם בימי הפורים שבכל שנה ושנה כנז'.
לכן לעת"ל כל הספרים יתבטלו חוץ ממגילת אסתר⁴⁸, והטעם הוא כי לעולם לא היה גם גדול כזה, לא בשבתות ולא ביו"ט, להתקיים ההארה זו אף אחר הסתלקות המוחין מן

- מאיר הכוונה -

41 וזה שאמרו רז"ל צענין המגילה נקרא ספר ונקרא אגרת כי מגילה לשון גילוי והוא יסוד אבא ש הוא מגולה חוץ מיסוד רחל כשהוא צמקומו צזעיר אנפין נקרא ספר וכשהוא צנוקצא נקרא אגרת (פע"ח). וזה סוד על מקרא מגלה כד"ל למקרא ולמסע את המחנות לקרותה ולהוליאה לחוץ ותתגלה קס (נוסף צפע"ח).

42 לא נ"ל שזה חב"ד הפרטי דנה"י דאבא אלא התגלות של נה"י היא תמיד מושרש במוחין שהם חב"ד שאין קישוי אלא לדעת (יבמות נגע ב, ע"ח שער ט"ל פרק ז, ושער מאמרי רשב"י ה ע"ב).
43 עי' הערה בסוף הספר אות ז עמוד 14.

44 עי' זהר ח"ב קטז ע"א: ספר תורה צדיק. עי' ע"ח שער יעקב ולא פרק א': בפסוק (דברים לג ד) תורה צוה לנו משה מורשה, כי חכמה זאת הוא בחי' כלי יסוד דאבא המלוּבש תוך ת"ת דז"א, ומכח האורות שיוצאין ונובלין מחוץ אל ז"א, משם הוא נעשה בחינת יעקב הנקרא תורה. וז"ס תורה צוה לנו משה, כי משה הוא בחי' יסוד אבא המתפשט תוך ז"א כמבואר אצלנו, והוא אשר הוציא לחוץ את התורה, שהוא בחי' קהילת יעקב, שבו מתקבצין ונקהלין האורות היוצאין מיסוד אבא לחוץ ונעשין בחי' פרצוף יעקב. ועי' שער הארת המוחין פרק ח ז"ל: יסוד אבא המתלבש תוך ז"א נקרא תורה שבכתב, אשר ז"ס שארז"ל (ב"ר פי"ז סי' ה) נובלת חכמה של מעלה תורה, פירוש כי אבא הנקרא חכמה, מה שנובל ממנו ויורד למטה הוא תורה, שהוא מן היסוד שלו המתפשט תוך זעיר אנפין.

45 אין סתירה אם איתא שיוצא מרחל, שהרי אין יציאה דרך היסוד לא דרך המלכות.

46 היינו בזמן התפילה, או בשבת או בזמן בית המקדש.

47 זשארז"ל ומדרש משלי – פרקה ט: כל המועדים יהיו צטלין, וימי הפורים לא יהיו נצטלין לעולם, שנאמר (אסתר ט, כח) וימי הפורים האלה לא יעצרו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם. אף ימי הכפורים אינן צטלין לעולם, שנאמר (ויקרא טז, לד) והיתה זאת לכם לחקת עולם. דבר אחר, אף ערכה שלחנה. זו התורה, שערכה שולחן למי שמתעסק בה בעולם הזה ובעולם הבא כל המועדים עתידים לצטל חוץ מן הפורים שנאמר וימי הפורים לא יעצרו וכו' והנזן מ"ש לא יעצרו מתוך כי תמיד נשאר הארה זו בזמן הזה של ימי (נוסף צפע"ח).

48 עי' רמב"ם (מגילה פ"ב ה"ח) כל ספרי הנביאים וכל הכתובים עתידין ליבטל לימות המשיח חוץ ממגילת אסתר. ועי' שם בראב"ד: א"א דבר הדיוטות הוא זה כי לא יבטל ספר מכל הספרים שאין ספר שאין בו למוד אבל כך אמרו אפילו יבטלו שאר ספרים מלקרות בהם מגילה לא תבטל

שְׁעָה"כ – פורים

הנקבה, אלא בימי הפורים בלבד. ובבחי' זו יש יתרון גדול אל פורים על כל שאר הימים אפילו בשבתות ויו"ט.

והנה בכל שנה בימי הפורים כדי לקיים ההארה הנז' אנו צריכין לעשות ג' מצות, והם: קריאת המגילה, כדי להמשיך ולגלות ההארה הנז' היוצאת לחוץ בגילוי. והנה צריכות ב' בחי' אחרות, והם אלו: הא', בחי' ההארת היסוד ההוא דאבא ברחל לצורך תיקון בנין פרצופה, כי לכן נכנסים המוחין הנז' בה כדי להגדילה ולעשותה פרצוף כנז', וזה נעשה בסוד מתנות לאביונים, כי רחל נק' עני ואביון, והיסוד דאבא הנקרא צדיק⁴⁹, נותן לה צדקה ומתנות⁵¹⁵⁰. והארות הזה מתקיים ע"י שאנו נותנים למטה מתנות לאביונים, וע"י מצוה זו נעשה דוגמתה למעלה.

ובחי' הב', היא כי אחר שנתקן פרצוף רחל עצמו ע"י הצדקה ומתנות לאביונים, עוד צריך הארה שתתקיים בה בסוד המוחין עצמן שלו המתלבשין תוך פרצוף י"ס שלה בעת הדורמיטא כנודע, וצריך שתתקיים הארה הנז' במוחין שלה כל הימים ההם הנקרא פורים, וישאר קיימת שם אף גם אם יסתלקו המוחין דאו"א אחר הדורמיטא ותחזור פב"פ, ועכ"ז תשאר הארת המוחין ההם קיימים במוחין שלה ולא יסתלקו לגמרי כבשאר הזמנים כנ"ל, וענין זה תלוי בקיום מצוה אחרת והיא לעשות סעודת פורים, משתה ושמחה.

וזה ענין אכילה ושתיה כמבואר אצלנו, שהמוחין של הנקבה נקרא י"ה י"ה, ונעשים מבחי' י"ה, והם נמשכין בה ע"י אכילה ושתיה. וזהו פ"י אכילה, אכ"ל י"ה, שתיה, ש"ת י"ה, כי ע"י המאכל והמשתה נמשכין לה מוחין הנקרא י"ה⁵³⁵². גם נרמזה היא עצמה במלת

– מאיר הכוונה –

מלקרות אותה בצבור. עי' ירושלמי מגילה (פ"א ה"ה): ר' יוחנן ורשב"ל ר' יוחנן אמר הנביאים והכתובים עתידין ליבטל וחמשה סיפרי תורה אינן עתידין ליבטל מה טעמא קול גדול ולא יסף רשב"ל אמר אף מגילת אסתר והלכות אינן עתידין ליבטל נאמר כאן קול גדול ולא יסף ונאמר להלן וזכרם לא יסוף מזרעם הלכות הליכות עולם לו.

⁴⁹ עי' תיקור"ז סה ע"ב: וכל מאן דעביד צדקה במסכנא גרים ההוא נהר דיתמשך מעדן דאיהי אימא עלאה להשקות את הגן דאיהי דל"ת דלה מסכנא ועני.

תרגום: וכל מי שעושה צדקה עם העני, גורם לאותו נהר שימשך מעדן, שהיא האם העליונה, להשקות את הגן, שהיא דל"ת, דלה, עניה.

ועיי"ש: וכד נחתא מליא לגבי בעלה דאיהו ו' נהר דאתמשך מעדן ו' עאל בד' ואתעבידת ה' ומה דהוה צדק אתעבידת צדקה לגבי עני דאיהו צדיק.

תרגום: וכשירדת מלאה אל בעלה, שהוא ו', הנהר שנמשך מעדן, ו' נכנס לד' ונעשית ה', ומה שהיה צדק, נעשה צדקה, לעני שהוא צדיק.

⁵⁰ ר"ל שיאיר הארת היסוד ברחל גופה לצורך תיקון פרצופה זה נעשה ע"י הצדקה דמתנות לאביונים אבל להוציא אותה ההארה לחוץ בגילוי זה נעשה ע"י קריאת המגילה כמ"ש למטה בסמוך (לש"ו על פע"ח).

⁵¹ שצנח הצדקה ההיא תנתן גם אותו הצדקה מן היסוד לצדק הנקרא לדיק לרחל הנקראת לדיק וזהו לענין תיקון פלגוף של רחל עצמה ע"י צדקה דהא צהתחצרות לדיק ולדיק נקראת לדיק (נוסף צפע"ח).

⁵² עי' יהל אור ח"ב לט ע"ג: ענין פורים שהוא נגד י"ה כ. כי י"ח י"ט בשנה, שנים שנים שבעה שבעה. והנה ח' ימים מהם שאין גומרין את הלל, וכנגדן ח' ימי חנוכה, ולכך א"צ שמחה, כי הימים האלו בכלל שמחה, אף בר"ה, כמ"ש הגאונים, וכמ"ש בעזרא (נחמיה ח), רק ביה"כ שאין בו אכילה ושתיה נגדו פורים. ולכן בו הרבה משתה, כי אין לך י"ט בישראל כיה"כ. ועיה"כ בשביל שמחה של ה"כ ניתקן, ובשביל שמחה של תשובה ג"כ, שא"א בשעתה. ומרי בריה דרבינא הוה יתיב כו' (פסחים סח): וכולן קבלת התורה, יה"כ כמ"ש בסוף תענית, ופורים כמ"ש (שבת סח). הדר קבלה בימי כו'. ולכן הוא נגד י"ה כ וכנ"ל:

עי' תיקור"ז (סד ע"ב): פורים אתקריאת על שם יום הכפורים דעתידין לאתענגא ביה ולשווי ליה מענוי לענג ומה דאיהי שכינתא אסור ביה נעילת הסנדל בהווא זמנא אתמר בה (שיה"ש ז ב) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב וענוגא וחדוה וכמה טבין מזומנין לגבה ודא יהא בזמנא דפורקנא בעגלא

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

אכילה שהיא בגימ' אדנ"י ע"ה, לרמוז כי אלו המוחין של י"ה הנמשכין ע"י האכילה הם בנקבה הנק' אדנ"י. גם אסת"ר היא בגימ' תרס"א, והנה שם אדנ"י במילואו הוא תרע"א, והנה שם אסת"ר חסרה י', ובתוכה מסתתרת הנקודה הפנימית עצמה הנק' י' של אדנ"י, הנק' אסת"ר, על שם שמסתתרת.

עד כאן הגיעו דרושי הרב זלה"ה וענין משלוח מנות איש לרעהו לא נתבארו מפי הרב ז"ל, ושמא רמז לענין הארת יסוד דדכורא הניתן ליסוד דנוק', והם נקראים איש לרעהו, יסוד ליסוד, כנלע"ד א"ש. עד כאן הגיעו כל ספר הדרושים של הרב זלה"ה ולא הפלתי דבר א' מדבריו ארצה תל"י.

שְׁעָה"כ הנפדסים בזמנינו מופיע כאן ב' פיסקאות שהם לקוחים מהפע"ח, אבל מאחר, והבאנו כל דברי הפע"ח שלא נמצאים בשְׁעָה"כ לקמן אות ח עמוד 15 לכן לא הבאנו את הדברים פעמים, אבל עשינו השוואות לנוסח.

– מאיר הכוונה –

⁵³ והוא סוד החו"ב הנקראים יה יה כי הדעת שלה הוא ק"ל מלד הגבורות ולית בה אלא נהירין דתרי מוחין גליפין בה (פע"ח).

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

א. בברכה אחרונה של המגילה הם ה' מטבעות ה"פ נ"ו הרב את ריבנו והדן את דיננו וכו' כנגד ה"ג מנצפ"ך בעלי הדין והמריבה (פע"ח קי ע"ד). עי' לעיל סא ע"ג. ועי' צה ע"ב: והנה צריך שתדע כי בכל מקום שנמצא בתורה ב' אותיות נ"ו בסופי תיבות כגון אלהינו אבותינו וכיוצא בזה כולם הם בחי' גבורות וכנז' בענין פ' ויהי נועם (סא ע"ג) שאומרים במ"ש והטעם לפי שכל הגבורות נכללות בה' גבורות שהם אותיות מנצפ"ך העולים בגימ' פ"ר ואם תחלקם לה' חלקים שהם ה"ג יהיה כל חלק מהם נ"ו כי ה"פ נ"ו הם בגימ' מנצפ"ך ולכן כל מקום שתמצא אותיות נ"ו בס"ת הם דין וגבורה ונדוע כי ה"ג אלו הם ה' היות העולים בגימ' ק"ל וכל הויה מהם הוא במילוי כזה יו"ד ה"י ו"ו ה"ה העולה בגימ' נ"ז והענין הוא כי ה"ג הם במנצפ"ך העולים פ"ר ואם תחבר עמהם אות ה' שהיא בנינה יהיו בגימ' פר"ה שהם בגימ' ה' היות כל אחד במילוי הנז' וכל בחי' נ"ו הוא גבו' ודין כי כל גבו' מהה' גבו' היא הויה אחת העולה נ"ו כנז'. ועי"ש באריכות בפרט בענין המקיפים.

ועי' ספר הליקוטים (בראשית): י"ה לרחמים בסוד נקודה, ופרצוף נגלה נ"ו, כשהנו"ן על הוא"ו. פירוש, אימא על זעיר, אה"יה אימא יו"ד ה"י רישיה דזעיר, ושניהם יחד בגי' נ"ו, בפסוק ויהי נועם, סוד ה' חסדים שמשפעת לו. והנה ה' פעמים נ"ו בגי' פ"ר, למתק ה"ג שהם מנצפ"ך, דהיינו פ"ר. ועי' שער מאמרי רשב"י (מג ע"ג) שההבל דין נ"ו ולע"ב היא י"ה.

ב. מהחברים ענין פורים בהוד ענף גבורה סוד יין הרומז בגבורה לכן הנ"ס בדם שהרגו בשונאיהם וגם השמחה הוא ביי"ן (קי ע"א).

ג. ז"ל דרוש א': ונחזור לבאר ענין הנסירה הנה אחר שנברא אדם הראשון והתפלל ועשה מצות והיה כורת הקלי' ולא היה יכולת להם להתאחו באותם האחוריים אז בא ענין הנסירה, וענינה הוא, כי כל אותם האחוריים והדינים שהיו בזכר כולם ננסרו ונתפרדו מן הזכר וניתנו כולם באחוריים שלה [ואח"כ אנו ממתקים ומבסמים את הדינין אשר בה – דרוש ג'], ועי"כ נתפרדה ונתרחקה ממנו, ואז הז"א נשאר כולו בבחי' חסד והיא בבחי' דינין וגבורות שלה ושל. ואמנם ענין נסירת ודחיית דינין אלו מאחורי ז"א ליתנם באחוריים דנקבה הוא נעשה ע"י החסד העליון של אימא עילאה, וז"ס פ' ואיש כי יקח את אחותו כו' חסד הוא כו', כי בכח החסד ננסרו זו"ן הנקרא איש ואחותו, ואתפרשו גזעין מתתא לעילא שהם האחוריים שלהם שנפרדו, ועי"כ לקחה לו לאשה ונזדווגה עמו פב"פ. ופי' הענין הוא כי נודע הוא שבהיו' האדם ישן בלילה נשמתו עולה ושואבת לו חיים מלמעלה כנז' בפרקי ר"א (&), וכן הענין בז"א, כי בהיותו ישן נשאר בו ההוא קיסטא דחיותא כנז' אצלנו בברכת המפיל חבלי, ונשמתו שנסתלקה למעלה היתה מושכת לו חיים מבחי' אותו החסד של אימא, והיה מתפשט בו בכלו, ואז הדינין אשר באחוריו היו נפרדים וננסרין מאליהן ונמשכין ונדבקין באחורי הנקבה. וז"ס מ"ש באדרת נשא דקמ"ב ע"ב ע"פ ויסגור בשר תחתינו' ובאתרא' שקיע רחמי וחסד כו' פי' כי בהיות הדינין ננסרין מאחוריו אל אחורי הנקבה היה לסבת התפשטות בחי' החסד בתוכו וכל מה שהיה מתפשט ויורד החסד היו הדינין מסתל' מאחוריו ונשאר החסד והרחמי' שקועי' במקום שהיו שם הדינין בתחלה ועוד נרחיב ביאור בענין הנסירה לקמן בדרוש של הנסירה הננסרת בעשרת ימי תשובה וגם בדרוש השופר וע"ש.

וז"ל דרוש ח': והענין הוא כי הנה נודע טעם דבוקם אב"א הוא לפי שאחוריים של זו"ן הם דינין לפי שהם שמו' אלקים וכדי שלא יתדבקו החיצונים בהם נתדבקו הם אב"א, ובעלות רצון המאציל להחזירם פב"פ הוצרך להפיל על ז"א תרדמה וע"י תרדמה זו ננסרין כל הדינין אשר באחורי ז"א וניתנין אל הנקבה ובמקום הדינין שבאחורי הזכר באים במקומו חסדים בסוד ויסגור בשר תחתינה ואז יהיה ז"א כולו חסדים ונוק' כולה דינין ועי"כ אין להם דבקות יחד בסוד אב"א ויפרדו איש מעל אחיו ואח"כ יתבסמו הדינין שבנקבה וזה נק' חיבוק השמאל ואח"כ יחבקנה בימין ואח"כ יחזירנה פב"פ עמו לצורך הזווג וכו' ענין השינה והחלום והפתרון מה ענינם והנה סודה היא הסתלקו' פנימיות שהם ד' מוחין שבו חו"ב ודעת כלול מתרין עטרין בהיותם מלובשים תוך נה"י דאימא כנודע באופן שיצאו המוחין הפנימיים הם ולבושיהם שהם הכלים דנה"י דאימא ויצאו ויחנו על ראש ז"א ונשארו שם בבחי' או"מ עליו ואז ז"א ישן כי

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

נסתלקה ממנו חיותו הנז' באופן כי אור הפנימי שלו חזר לעלות ונעשה או"מ עליו, ונבאר תחילה מי הם הישנים ואח"כ נחזור לבאר מה נעשה מן המוחין אשר עלו ונעשו או"מ. וז"ל שער הנסירה פרק א': והנה, אחר שירדו שם ונעשו כולם מקיף, אז מתחילין לכנוס תחלה בינה וגבורה בפנימית דז"א, ושניהן בהוד דאמא לבד.

ד. ענין הפורים בזמן הגלות כי בכבל אז היתה המלכות בסוד נקודה וירדה למטה בבריאה וצריכה בנין מחדש על ידי המוחין שיכנסו בה בבריאה והחסידיים שבאותו הדור והחרש והמסגר⁵⁴ (מלכים ב' כד יד) היו מתקנים אותה בכל ע' שנה של גליות בבל כל הז"ס שלה עד שהעלו אותה למקומה בין ב' דרועין וכיון שנכנסו בה המוחין נפל שינה על זעיר אנפין כל אותן ע' שנה כנודע בדרושים שכשהיא צריכה בנין מחדש אז היה הזעיר אנפין בסוד דורמיטא שנסתלק ממנו נצח הוד יסוד דאו"א⁵⁵ ונכנסו למלכות לבנותה בסוד ויבן ה' אלהים את הצלע כאשר היה בתחלת בריאת עולם (פע"ח).

ה. עי' זו"ח סז ע"א: ובשעתא דאמרת נגילה ונשמחה בך אתיא ג' לאתדבקא באת ר' דהא כדין חדווא ורעוא בעשרין ותרין אתוון דאשתלימו באת ג' ואת ר' אתפרעא לגביה לנטלא מניה בלא כיסופא כלל ואיהו לאתדבקא בה ולארקא בה ברעוא בשעתא דאיהי אמרת נזכירה דודיך מיין אידכרת דהא ערלה אתיאי גו אינון אוכלוסין לערבבא חדווא בגין למיטל חולקא בחדווא דקודשא וכד איהי חמת ליה דאחיד מסאבא בשיפולי מקדשא⁵⁶ כדין איהי אזעירת גרמה⁵⁷ בגין למיהב ליה תמצית דחיק וסתים⁵⁸ כמה דנביע מגו אבנא⁵⁹ וכדין ד' יהיב לאת ק' ואת ק' אתפשט בחדווא לנטלא חולקא לגו מקדשא

- מאיר הכוונה -

⁵⁴ עי' פת"ש נוק' דז"א לב: ובחורבן הראשון לא היה הפגם מגיע כ"כ לבנות בנין הסט"א שתהיה שלמה בכל מדרגותיה, שהרי אף שגלו ישראל לבבל והיו נכנעים תחתם, מ"מ לא גזרו על ביטול תורתם ולא גזרו על המצות, והיו שם בשלוח כמ"ש בירמיה (כט ה) בנו בתים וגו', ועבדו את מלך בבל וגו', ולא היה רק ממשלת האומות עליהם לבד, אבל גם הקדושה לא נתגלו כל מדרגותיה בהארות העליונים וברוב השפע שהיה להם בא"י, והוא סוד גניזת וסילוק הארת ט"ס שלה בז"א כמ"ש, וגם זה לא היה רק בעת חורבן בהמ"ק ממש, שהוצרכה הקדושה לגנוז ולאסוף כל כחות גילוי של הנוקבא לשרשם בכדי שיהיה שליטה לסט"א להחריב המקדש, אבל אח"ז חזרה הנוקבא בסוד פרוץ אב"א מן החזה ולמטה ורק שה' ראשונות לא האירו בה, והוא ע"י החרש והמסגר ותורה שעשו לה סמוכות בבבל בסוד בנין תורה שבע"פ, וגם הנבואה לא נפסקה לגמרי וז"ס (יחזקאל יא טז) ואהי להם למקדש מעט.

ספר ביאורי אגדות (אפיקי ים) - קידושין דף מט ע"ב

ע"י תורה שהרביצו שם החרש והמסגר הכניעו יצרא דגסות הרוח שהתורה הוא ממש והאיש משה עניו מאוד וכו', והוא נגד הראשונה לאה בדעת ⁵⁵ כתב הר' זנימין לאין לסמוך על זה והעיקר הדרוש דלעיל כי אין דורמיטא אללא אחר היות פרוץ שלם לחורבן וצחור ועיין זכוונת נסירה.

⁵⁶ וזה גורם איזה עוון שיש בדור שמקלקל בזמן הייחוד כאומרו כי על אפי ועל חמתי היתה העיר הזאת וגומ' וכדפירשו רז"ל וזה נותן לו כח (אור יקר). ⁵⁷ כדי שלא ינק מהשמחה אלא מבחינת הדלות וינתן לו חלקו מהתמצית ודחיית המותר (אור יקר).

⁵⁸ שלא יהיה לו חלק מאור הקדושה העליונה חס ושלום אלא מתוך הדלות וחשך מאחורי כתרי מלכא מאחר ההיכלות מזיעתן של חיות, והיא נעשה אבן כדי שלא יוכל לשלוט בה חס ושלום אלא אדרבה ומחת לצלמא ומהאבן יונק אבן נגף וצור מכשול (אור יקר).

⁵⁹ וכדין ד' יהיב לאות ק', כי הק"ף הוא הנחש הדומה לקדושה כק"ף לאדם, וד' היינו השכינה בדלותה ואין בחינה זו מורה על הייחוד כלל אלא מורה על השכינה משפעת בתחתונים כדפירשנו. ועתה יש לדקדק א"כ אלפא ביתא דא"ת ב"ש ג"ר ד"ק וכו' שהוא קשר האותיות ד"ק אינו מורה הייחוד א"כ הם ב' אותיות נקשרות ולא כ"ב שהרי ד"ק אינו מורה אלא פירוד, ועוד אפשר שאותיות אלו שהם קדושות יורו החוצה ולא יורו פנימה בקדש כלל, ולזה נאמר כי סוד ד"ק ג"כ יורה סוד קשר הזכר והנקבה בלי ספק והאותיות קדושות ולהם רוחניות קדוש, אמנם החיצונים הם נמצאים בלי ספק מהזכר והיינו שנאצלים מהגבורה החזקה ולא נמצאו מייחוד זכר ונקבה שחס ושלום שהייחוד העליון יוציא חיצונים, אלא הזכר קודם שיתקדש יום שבת ויהיה הייחוד הקדוש נמצא היה מוציא החיצונים ולכך היו סוד שדים נשמה בלא גוף כי הזכר מוציא נפש והנקבה לבוש לאותו נפש אבל כאשר אין הנקבה עם הזכר הוא קר"י ויקר אלהים אל בלעם והיו נשמה בלא גוף ולא נשמות קדושות אלא נשמות חיצונות מתמצית המותר והוא התפשטות

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

ועל דכלה דא קדישא אייהי למסאבו לית לה למיהב עבדת גרמה ד' כמאן דלא נטיל בגווה כל כך ואיהי מסכנא והכי אצטריך וסימניך ויאמר יעקב לבניו למה תתרא דאתון בשבעא ובעותרא הא חיבי ארעא⁶⁰ גבייכו אחזו גרמייכו מסכנין וכפינין ועל דא אחזיאת גרמה בחדוה ד' כד חמת חייתא דא את ק' דאתפשטא כנחש דפשיט זנביה ואתקיף ליה בחדוה לינקא מן מקדשא דכדין איהו אזדמן לערבבא חדווה בכל אתר דחמי לה וע"ד בכל אתר דחדוה אית לאסגאה חילין⁶¹ בדיל דלא יכיל לקטרגא וכן בכל דאבלא אית לאסגאה חילין דהא איהו תמן דלא יכיל לקטרגא⁶² ויתברון חיליה בשעתא דא אמרת משרים⁶³ ואדכרת את חד⁶⁴ מאינון משרים כדין נפקת את תקיף⁶⁵ זנבא פשיט לתתא חמשין אמין⁶⁶ כגוונא דההוא אתר דהמן אזדקף ביה ודא איהי את י' כיון דזקיף האי נחש עינוי וחמא להאי זקפא⁶⁷ דאתי כדין אתפרש מגו מקדשא ועריק

– מאיר הכוונה –

הגבורה, והמלכות אז בדלות ושאינה נטרת עדין לבעלה עד ליל שבת, ובחינה זו הוא ד"ק דהיינו הנקבה דלה ועניה והזכר ק' מוליד קר"ף שדין ורוחין ועלעולין בלי נקבה, וכאשר אלו הנאחזים בבחינה זו באים להכלל בייחוד הוא מורה להם שהוא בחינת דל"ת כשעת מולדתם ואביהם קר"ף דהיינו שהשפעתו המותרות וכל זינא אזיל בתר זיניה, והם נוטלים המותר באותו צנור שיש בקודש להוציא המותר כדפירשנו בספ"ר בשער הצנורות, וכמו שההויות עושה מותר שמשם נמצאו כן השפע עושה מותר שמשם נזונו ודרך צנור המצאתם שאינו ע"י הייחוד הוא צנור מזונותם שאינו ע"י הייחוד והיינו סוד ד"ק והם בחינות בת"ת ובמלכות ואינה בחינת ייחוד אלא בחינת דלות בה והמצאתם בקרי בלי נקבה כדפירשנו, ולזה הבא לידי קרי פוגם במקום זה שמהפך המדות בבחינת ד"ק בעוונתינו שרבו, ועל דבלה דא קדישא אית למיהכ למסאכא כאומרו הכפירים שואגים וכו' והם צורך גבוה לייסר הבריות כאומרו והשיבו את האבן על פי הבאר למקומה וזהו אבן נגף וצור מכשול לייסר הבריות. (אור יקר).

⁶⁰ ויהיה להם יכולת ליטול מזונם מצד אחיזת שורשם למעלה, שהרשעים הם מרכבה לחיצונים, וכמו שהשורש אשר לצדיקים שהיא השכינה מראה דלות נגד השורש לרשעים כן צריך שיעשו הצדיקים עצמם כנגד הרשעים בעצמם ואם לאו יכולים להרע ולפגום, וזהו למה תתראו כדמסיק. (אור יקר).

⁶¹ ברוב עם שלא יהיה החתן והכלה והאבל יחידים שלא יזוקו, וכן ברוב עם יותר טוב שלא יזוקו למעלה ע"י קטרוג כיון שרבים שמחים זכותא דרבים עדיף ואינו יכול לערבב שמחת הרבים מפני שיש בהם זכויות הרבה ואי אפשר לו להעציב לכולם, וכן להפך חס ושלוה, ולא זו בלבד אלא שהיא נכנעת כשוראה שאינו יכול לשלוט ורבים מתעסקים במצוה ואין לו פה להשיב. (אור יקר).

⁶² בסוד חתום פי שטן ואל ישטין וכו', והיינו כניסתו אל נוקבא דתהומא רבא בבושת שלא ינק מהקדש ורשע יראה וכעס שינוי יחרוק ונמס שזכות הרבים עומד, ויתברון חיליה (אור יקר) ..

⁶³ הענין כי בהיות הייחוד למטה בין ת"ת ומלכות בשבעה מדות לבד יש להם כח לערבב הייחוד מפני שאחיזתם בגבורה שהוא עד שבעה מדות, אמנם לזה כשהיא רואה כן מושכת מאותם השרשים הנעלמים שבהם כח להכניע הקליפות שהוא מסוד נחלה בלי מצרים מהבינה שאין שם עליית קליפה ולא קטרוג כלל, ולפיכך בראותה שהחיצונים באו לערבב שמחה מקשטת עצמה בענין שיהיה ייחודה עם בעלה באותם הבחינות הנעלמות, והכנת עצמה היינו כשעתא דאיהי אמרת משרים שהיא מכינה עצמה להקשר במשרים העליונים, (אור יקר).

⁶⁴ היינו דקשיא ליה משרים הם מנצפ"ך כולם יחד, ה"ץ היא אות אחת לבד, לזה אמר אם שהן אחת, שבאומרה משרים כוונתה להקשר ולהתאחד בכולם, אמנם היא מתחלת להקשר בה' משרים בחינה אחר בחינה, ובבחינה הראשונה שהיא ה"ץ (אור יקר).

⁶⁵ שיש לה כח להכניע הקליפות והן הן גבורותיו כי היא רחמים פשוטים מעמקי הבינה (אור יקר).

⁶⁶ הענין כי פשיטות אמא עילאה בינה עד הוד אתפשטת, ולכך צדי"ק עליון שבעמקי הבינה זנבו שהוא סוד גילוי והתפשטותו ואחוריו למטה שעיקר פניו בהעלמו במעמקי הבינה, אמנם זנב זה המתפשט משם הוא חמשין אמין דהיינו נגד חמישים שערי בינה, והיינו עשר אמין לחסד ועשר לגבורה ועשר לת"ת ועשר לנצח ועשר להוד ונוגע ואינו נוגע בצדיק תחתון, והיינו מצדיק לצדיק חמישים שערים חמישים אמין וכחו להכניע הקליפות והיינו ע"ץ סוד צדיק פשיט גבוה חמישים אמה לתלות המן סמא"ל ועשר בניו עשר קליפות, והיינו את י' שמרדכי היה מרכבה אליה למטה בסוד צדיק תחתון ולא מצאו בכל עצי עולם אלא מתיבת נ"ח, וכבר נתבאר בתיקונים כי תיבה הוא סוד אימא עילאה ונ"ח איש צדיק, ועץ אחד מאותה תיבה הוא י' והתיבה עצמה מנצפ"ך כדפירשנו (אור יקר).

⁶⁷ חס ושלוה ששיג החיצוני במקום גבוה כזה אלא רואה סילוק השכינה להתייחד במקום גבוה ורואה הכנעת הדין שהוא שורשו למעלה ובהם בתי דינים עליונים הכנעת הנאחזים בהם, והיינו נמי סוד השופר שהקולות נמשכות להכניע הגבורה מפנימיות השופר העליון, והכנעתה הוא

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

וכלה⁶⁸ מפקת לגביה דרחימה ואתעברת מאת ד' ועיילא באת ה' ונפקת לגביה וחדוה אשתלים מכל סטרין⁶⁹ בלא קטרוגא אחרא ובלא ערבוביא הכא אית לאסתכלא⁷⁰ בשעתא דאמרת משכני⁷¹ איהו א' ואיהי ת' ובשעתא דאמרת אחרין נרוצה איהי ב' ואיהו ש' ובשעתא דאמרת נגילה ונשמחה בך איהו ג' ואיהי ר' ובשעתא דאמרת נחש כד אמרה נזכירה דודיך מיין איהי ד' וההוא מקטרגא ק' כל דא אמאי מתחלפי אתוון מאתר לאתר איהו אתחלף באתוון אחרנין ואיהי אתחלפת באתוון אחרנין אלא בשעתא דאמרת משכני לית את דאמשיך לה בר דא⁷² א דאיהי את דנהרא בסטרא דאור קדמאה רזא דימינא⁷³ דהא ימינא מקרב תדיר⁷⁴ ואתקיף בה לאמשכא לה לעילא ובגין כל איהו א' ואיהי ת' דאיהי מתקשטא⁷⁵ בכל סטרין בגין לסלקא לעילא⁷⁶ משבחת ומהדרת לאתערא לעילא

– מאיר הכוונה –

המתקת דיניה, ובראות השטן כך מתערבב, ואף כאן זו הדרך שבראותו הפנימיות נמתקו הדינין והמקום שהיו נאחזים בו מתהפך מק' לץ' מיד הם נפרשים משם (אור יקר).

⁶⁸ כמו שבחינתו מתהפכת מק' לץ' גם בחינתה מתהפכת מד' לה', והטעם כי דלת היא דלה ועניה שאין בעלה אצלה והוא ק' מוליד החוצה כדפירשנו, אמנם מתהפך מצד הבינה המקדש השבת משם כנודע והוא מתייחד ע"י היסוד עם המלכות ואז נכנס לתוך ד' עוקץ היסוד ו' זעירא ונעשית ה' ולכך היא אתעכרת מאת דלת ועיילא באות ה' והיינו קישוטיה מאימא עילאה ע"י בעלה ומה שהיתה צדק פועלת בדין וברצועה להלקות נעשה צדקה רחמים בה' שהיא קישוטיה בשלושה גווי דקשת שלושה ווין מסטרא דאמא עילאה, והיינו סוד וראיתה לזכור מיד ברית עולם כדפי' בזוהר פרשת נח (אור יקר).

⁶⁹ שכל ששה קצוות בחדוה מהבינה ה' עליונה ועוד נשלמו מנצפ"ך ונמשכה בחדוה מהבינה אליהם מכל סטרין הנעלמים שם דהיינו שרשים נעלמים דהיינו מנצפ"ך, וכמו שורש ביטול הקליפות לאות ק' מכל שכן לשאר אותיות מנצפך שהם נעלמות יותר, שאות ק' כנגד צדיק ושאר אותיות עליונות יותר ויותר וזהו שאמר "בלא קטרוגא אחרא ובלא עירבוביא" שאין החיצונים שולטים כלל משם (אור יקר).

⁷⁰ עם היות שנתבאר למעלה קצת מזה, עם כל זה ביארו הנה בארוכה, ומכאן ראינו למעין בזוהר בייחס הבחינות אלו באלו שראוי שיתייחס ענין בענין ולא נאמר אתרוג מלכות ששה ימים ששה קצוות שאין יחס הימים באתרוג אלא ראוי שיתייחס הנקבה אל בחינת הזכר ובחי' הזכר אל בחי' הנקבה בכל ענינים והיינו ממש טעם חלופ בחינות זכר ונקבה כאשר נבאר (אור יקר).
⁷¹ עתה היא שכינה למטה בתחתונים וצריכה משיכה א"כ אומרת זה כנגד בחינתו המושכת, ובחינתו המושכת היא א' דהיינו מחסד (אור יקר).

⁷² והטעם דאיהי את דנהרא מסטרא דאור קדמאה שהוא החסד בבחינת היותה ראש קדמון לכל (ה)אצילות הקצוות שהוא אור מחכמה בבינה (אור יקר).

⁷³ לא ממש החסד ימין למטה אלא רזא דימינא דהיינו בחינת החסד בסוד נסתר כדפירשנו, והאותיות ענפים לת"ת ומלכות ולבושים אליהם שבהם יתלבשו לפי בחינותיהם, ולסוד המשכה תתלבש הת"ת באות זה מטעם היות האור המתנוצץ בסוד א' אור החסד, והת"ת תתלבש בחסד וזהו שאמר דאיהי את דנהרא בסטרא דאור קדמאה וכו'. (אור יקר).

⁷⁴ ומפני שהחבוק בין שתי זרועות כאומרו שמאלו תחת לראשי אמר שעם כל זה האוחז בחזקה להמשיכה למעלה הוא בחסד ולהכי אמרינן שמאל דוחה וימין מקרבת, ואדרבה השמאל שם לעורר הימין לבד לקרב, וזהו שאמר "דהא ימינא מקרב תדיר", ועם היות שהוא בחברת השמאל הימין תדיר והשמאל לעתים, ועוד כי הימין אוחזת בחזקה וזהו שאמר "ואתקיף בה וכו'", והיינו טעם לבחינת התלבש הזכר באלף, וזהו שאמר ובגין כך איהו אלף (אור יקר).

⁷⁵ הענין דלעיל פרשנו שהרד שיסירו ממנה רגלה וישאר ש"ר ש"ת, ורגל הת"ת הוא ו' כנודע עם היותה מהופכת, והיינו בחינת המלכות "דאיהי מתקשטא בכל סטרין שהם סוד ו' שבה, ולפיכך ת"ו מילואה בוא"ו להראות קישוטין אלו והיא מהופכת כדמיון אור חוזר ממטה למעלה וא"ו ישרה משך ממעלה למטה, מהופכת ממטה למעלה כזה דנ (אור יקר).

⁷⁶ והיינו שהיא שיר שאר האות, וזהו שאמר "משבחא", ועוד טעם כולל כי ת' בחינה אחרונה לכל האותיות מורה על הבחינה האחרונה אשר לה בתחתונים למצוא בשכר מעשיהם התעוררות למעלה, וזהו גוון תכלת דקאמר בפרשת בראשית, וזהו שאמר "ומהדרא לאתערא לעילא, הא כל אינון פנימאין וכו'", היינו בחינות הנכנסות אליה בסוד ייחוד התפלות שהם בתולות אחריה רעותיה מובאות לת"ת על ידי שהיא כוללת אות זו בעצמה ומכניסם בסוד ההתעוררות כדפירשנו לעיל בנות ציון והיא אז נקראת ב"ת שהיא כוללת כל כלי הבית בתוכיותה, והיינו בית לת"ת ויכנס אליה, ובתוך הבית כל מה שהמלך הכניס לה, ולזה באומרה "אחריך נרוצה" דהיינו בחינות נערוטיה היא מתלבשת בבחינת ב', ומה הוא ענין המתייחס לבית שיפתחו לה חדרים והנכנסים לבית כמה מתענגים במה שמוצאים מהחדרים הנעלמים שבהם כל נכאת המלך ועל זה נעשה ש' שבו סוד החדרים העליונים כדפירשנו לעיל, (אור יקר).

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

ובשעתא דאמרת אחריו נרוצה הא כל אינון אוכלוסין פנימאן דילה דאינון גופא נטלה לגבה ואיהי ביתא לקבלא אוכלוסהא ולעאלא לון לגבי מלכא כד"א בתולות אחריה רעותיה וגו' ועל דא איהי ב' ואיהו אתערט בשי"ן ופתח היכלין⁷⁷ דאינון חדרי מלכא⁷⁸ לקבלא לה ולאעלא לה לגבייהו

ובשעתא דאמרת נגילה⁷⁹ ונשמחה בך הא חדוא דצדיקייא דאזדמן למחדי לה ועל דא איהו ג⁸⁰ ואיהי ר' אתתקנת איהי בלחודהא ואתפרעא לגביה⁸¹ לנטלא חדווה⁸² דההוא אתר כאתתא דאתפרעא לאשתמשא בבעלה

ובשעתא דאמרת נזכירה דודיך מיי⁸³ אתקריב ההוא מקטרגא וכיון דחמת ליה אתעבידת מסכנא⁸⁴ ברזא דאת ד' בגין דלא יסאב מקדשא וההוא מקטרגא פשיט זנביה⁸⁵ בחידו לקבלא מעינוגי דחדוא וע"ד ק'

- מאיר הכוונה -

⁷⁷ ולא שהיכלות בבית עצמה אלא היכלי המלך שהם מהבינה (אור יקר).
⁷⁸ ולא שיהיה ייחודם שם עדיין שאם כן מאי ג"ר ד"ק אלא הכוונה "לקבלא לה לגבייהו לבד" ואח"כ היא אומרת שהעיקר הוא הייחוד הגמור לקבל ממנו בסוד הזווג, ולזה אמרה נגילה ונשמחה בך בסוד הייחוד ע"י היסוד, וזהו שאמר הא חדוא דצדיק דאזדמן למחדי לה (אור יקר).
⁷⁹ היינו מפני תיקוניה ע"י כנודע, וכבר נתאחד תיקונם בה עד שלא נמצא אלא היא לבדה והוא בבחינה שאין שיתוף לתחתונים בה אלא אחדות זכר בנקבה ולכך נשארה ר' לבדה (אור יקר).
⁸⁰ דהיינו יסוד גומל חסדים טובים דהיינו החסדים הטובים ונהירין ממוחא עילאה גומל אותם ע"י היסוד שהטיפין הנמשכים מהמוח נמשכים לנקבה על ידי היסוד אמה כנודע, "ועל דא איהי ג", קודם היתה ת' על ידי שית סטרין כדפי' ועיקרה ר' שהיא עצמותה, ואח"כ נעשית ב' דהיינו

שהוא"ו למטה מריש כזה **ב**, ובבחינה זו שבקה ו' שהם נערותיה מכל וכל וזהו שאמר "ואיהו ר' אתתקנת איהי בלחודהא ואתערטת לגביה" (אור יקר).

⁸¹ היינו אות ר' המורה הצורך אליו כענין הוראת הרש לעשיר והיינו "לאתפרעא לגביה ולנטלא מיניה כלא כסופין כלל", כי עם היות שהיא כרש היא בלא בושה, ואיהו לאתדבקה כה וכו' דהיינו גמילות חסדים, ונודע שסוד גמילות חסדים נמשך מהכתר כי משם גומל חסדים טובים מחסד עילאה לזה אמר ברעו (אור יקר).

⁸² שאין שתוף לאחרים בה, ולהשכיל זה היטב הנה יש בחינות במלכות שהם מתייחדות לבחינות רבות כגון דרועין ורגלין וידין ואנפין גופא, וייחוד הזכר בנקבתו בכל הבחינות האלו ידן בידן, אנפין באנפין, גופא בגופא, רגלין ברגלין ובקשר זה אפשר שיהיה חלק לתחתונים בסוד קישוטיה המקשטת רגליה כאומרו מה יפו פעמיך בנעלים צואריך בחרוזים, הצמידים על ידיה וכיוצא, אמנם בבחינת כניסת היסוד אין בה תיקונים שאינה מתתקנת מזולתה שאין משתתף שם אלא היסוד אמצעי בינה ובין בעלה, והיינו ג"ר, ולכך אין שתוף לנערות שם, וזהו שאמר "בההוא אתר דאתתא אתערעא לאשתמשא כבעלה", ולכך הם נקראות "בתולות אחריה" שאינם נבעלות כמוה אלא הם קישוטיה לבד כדפירשנו. (אור יקר).

⁸³ שהכוונה להשפיע לנפרדים משמחת הבינה דהיינו מהיין העליון בין אותם החיילים ויבא גם השטן בתוכם מפני שהכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה, והיינו "ערלה דאתייה גו אינון אוכלוסין", ואם חס ושלום יתדבק שם לינק ממנה הוא פורשת נדה ומטמאת לבעלה ומערבב שמחה מפני שאין ראוי לנכרי שיגע ביין שלא ינסכהו לע"ז ואין לו חלק כלל בייחוד אלא אדרבה הוא נרגן מפריד אלוף ולכך אין לו חלק בקדושה (אור יקר). שרצונה להשפיע לרעותיה הנשארות למטה משמחת יין רננים שהם בחינות גבורות ולכך מזדמן שם מאן דלא אצטריך וזהו ויבואו בני האלהים להתיצב ויבוא גם השטן (אור יקר).

⁸⁴ היינו סוד אומרו לא הביט און ביעקב, והטעם כי עין הרע הזה בבוא להסתכל בקדש מיד בגד כליל תכלת דהיינו תכלה וקץ מזדמן אל עינו שמשם יונק מצולות ים, תכלת דומה לים 'והים הסוער מצדם משפיע להם מדלותה כאומרו ופרשו עליו בגד כליל תכלת כדי שלא יהנה זה בעל עין הרע מיופי רחל אלא ממינו, והיינו אתעכידת מסכנא שאין לו חלק ביין ובזהב כלל שלא ינסך היין שמגע גוי מנסך, וכן הזהב לא יעשהו לאליל ולזה אתעבידת מסכנא לבושה תכלת הדין המכלה ומשם יונק תמצית כדפירשנו (אור יקר).

⁸⁵ היינו בסוד מטעמים אשר שנאתי שפירשו בתיקונים, והענין כי השכינה אשת חיל עטרת בעלה רבקה עושה מטעמים ממעשה יעקב יצר הטוב כאשר אהב אביו דהינו מעשים טובים ומצות המעוררים רצון טוב וברכות מלמעלה, והוא ע"י הצאן צאן קדשים צאן ירושלים, והיינו לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים וכו' ומלמטה עולה למעלה סוד התעוררות כדפירשנו לעיל באות ח', וכן יצר הרע עשו בסוד הגבורה והדין הולך לצוד ציד להביא והיינו סמא"ל המלקט מעשים רעים, וזנבו שהם שבעה כוחות יצר הרע בתחתונים להחטיא, ואח"כ לוקח ציד זה ומביאו לאביו ועושה לו מטעמים כאשר שנה המעוררים השנאה והדין, ומה עושה להעלות המעשים הרעים, זנבו אשר למטה שבעה היכלות טמאים שבעה כוחות יצר הרע פשיט למעלה לינק מהקדושה

שְׁעָה"כ – פורים

עד דאמרת משרים⁸⁶ ואתגלייא ק' וההוא מקטרגא ערק⁸⁷ ואיהי אתייה ומתעברא מאת ד' ועיילת באת ה' וכדין אתגליין משרים ה"ץ הא משרים ו"ף הא משרים ועל דא מתחלפי אתוון מאתר לאתר ומדרגא לדרגא וכולא ברזא דאתוון דאורייתא זכאין עמא קדישא דאינון מתדבקי במלכא עילאה וכולא אתתקן בגינייהו תרגום: ובשעה שאומרת נגילה ונשמחה בך באה ג' להתדבק באות ר' שהרי אז שמחה ורצון בעשרים ושתיים אותיות שנשתלמו באות ג' והאות ר' מתגלית אליו לטל ממנו בלי בושה כלל והוא להדבק בה ולהריק בה ברצון בשעה שהיא אומרת נזכירה דדיך מיין נזכרת שהרי הערלה באה לתוך אותם ההמונים לערבב שמחתה כדי לטל חלק בשמחת הקדש וכשהיא רואה אותו שאוחז הטמאה בשפולי המקדש אזי היא מקטינה את עצמה כדי לתת לו תמצית דחוקה ונסתרת כמו שנובע מתוך האבן ואז ד' נותנת לאות ק' והאות ק' מתפשטת בשמחה לטל חלק מתוך המקדש ועל שהכלה הזו היא קדושה לטמאה אין לה לתת עושה עצמה ד' כמי שלא נוטל בתוכה כל כך והיא עניה וכך צריך וסימנך (בראשית מב) ויאמר יעקב לבניו למה תתראו שאתם בשבע ובעשר הרי רשעי הארץ אצלכם הראו עצמכם עניים ורעבים ועל זה מראה עצמה בשמחה ד' כשרואה רשע זה האות ק' שמתפשטת כמו שנחש פושט את זנבו ומחזיק אותה בשמחה לינק מן המקדש שאז הוא מזדמן לערבב את השמחה בכל מקום שרואה אותה ועל כן בכל מקום של שמחה יש להרבות צבאות כדי שלא יוכל לקטרג וכך בכל מקום של אבל יש להרבות צבאות שהרי הוא שם שאין יכול לקטרג וישברו כחו בשעה הזו אומרת משרים ומזכירה אות אחת מאותם משרים אז יוצאת אות הזנב החזק שמתפשט למטה חמשים אמה כמו שאותו המקום שהמן נתלה בו וזו היא האות ק' כיון שהנחש הזה זוקף עיניו ורואה את אותה התליה שבאה אז נפרד מתוך המקדש ובורח והכלה יוצאת אל אהובה ומעברת מהאות ד' ונכנסת לאות ה' ויוצאת אליו והשמחה נשלמת מכל הצדדים בלי קטרוג אחר וכלי ערבוביה כאן יש להסתכל בשעה שאומרת משכני הוא א' והיא ת' ובשעה שאומרת אחר כך נרוצה היא ב' והוא ש' ובשעה שאומרת נגילה ונשמחה בך הוא ג' והיא ר' ובשעה שבא הנחש כשאומרת נזכירה דדיך מיין היא ד' ואותו המקטרג ק' כל זה למה מתחלפות האותיות ממקום למקום הוא מתחלף באותיות אחרות והיא מתחלפת באותיות אחרות אלא בשעה שאומרת משכני אין אות שמושכת אותה פרט לזו א' שהיא האות שמאירה בצד האור הראשון סוד הימין שהרי הימין תמיד מקרבת ומחזיק בה להמשיכה למעלה ומשום כך הוא א' והיא ת' שהיא מתקשטת בכל הצדדים כדי לעלות למעלה משבחת וחוזרת להתעורר למעלה ובשעה שאומרת אחר כך נרוצה הרי כל אותם ההמונים הפנימיים שלה שהם הגוף לוקחת אליה והיא הבית לקבל את אוכלוסיה ולהכניסם למלך כמו שנאמר (תהלים מה) בתולות אחריה רעותיה וגו' ועל זה היא ב' והוא מתעטר בשי"ן ופוחת ההיכלות של אותם חדרי המלך לקבל אותה ולהכניסה אליהם ובשעה שאומרת נגילה ונשמחה בך הרי שמחת הצדיקים שהזדמן לשמח אותה ועל זה הוא ג' והיא ר' התתקנה היא לבדה ונתגלתה אליו לטל שמחה באותו המקום כמו אשה שמתגלית להשתמש בבעלה

– מאיר הכוונה –

והיינו סוד קוף, ואז אם ישראל יודעים לעורר סוד השופר בסוד התרועה והשברים מריעים אליו ומשברים אותו והם מעוררים עליהם רחמים בתקיעות ומתקנים השברים והתרועה בהם (אור יקר).

⁸⁶ והמשרים הם שהוא מעורר מצדה אל הבינה לעורר היסוד והיינו שהוא נעשית ה' כאמא עילאה בסוד ו' זעירא בתוך ד', ומעוררת היסוד הנעלם בתוך ה' עילאה והיינו ק' צדיק עליון וזהו ההתעוררות מצדה ולכך ה"ץ, אמנם מצדו ו"ף דהיינו ו' ת"ת פ' משרים מצדו, שהמלכות בהוד ת"ת בנצח והוא גורם להמשיך כל שאר משרים שהם מנצפ"ך והכל בסוד התעוררות התחתונים כדפי' (אור יקר).

⁸⁷ ואין לו כח לקטרג, והיינו בסוד השופר שהוא הבינה וקולות שבה סוד מנצפ"ך קלין דנפקין מגו שופר (אור יקר).

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

ובשעה שאומרת נזכירה דדיך מיין מתקרב אותו המקטרג וכיון שרואה אותו נעשית עניה בסוד האות ד' כדי שלא יטמא המקדש ואותו המקטרג פושט זנבו בשמחה לקבל מענוגי השמחה ועל זה ק'

עד שאומרת מישרים ומתגלה י' והמקטרג ההוא בורח והיא באה ומתעברת מהאות ד' ונכנסת לאות ה' ואז מתגלים המישרים ה"ץ הנה מישרים ו"ף הנה מישרים ועל זה מתחלפות האותיות ממקום למקום ומדרגה לדרגה והכל בסוד של אותיות התורה אשרי העם הקדוש שהם נדבקים במלך העליון והכל התתקן בשבילם

1. עי' זהר ח"ג קסט ע"א: א"ל רבי שמעון ודאי ידענא דאתון מלובשין תמן בלבוש יקר⁸⁸ דגופא דכיא קדישא⁸⁹ אי הוה בגוונא דא בהאי עלמא ב"נ דאתחזי בההוא גופא כגוונא דאתון קיימין בההוא עלמא:

א"ל מלה דא שאילו קמי רב מתיבתא תרין עולימין דאתלבושו ביננא בתר דסבלו צערא על חובא דלא אתחזי לגלאה ושאלו דא קמי רב מתיבתא ואיהו אמר דהא הוה בהאי עלמא הכי: מנלן דכתיב (אסתר ה א) ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות⁹⁰ אתלבשת בההוא דיוקנא דההוא עלמא מלכות דא רוחא דקודשא דהא מלכות שמיא נשיב רוחא⁹¹ מההוא רוחא דאורא דההוא עלמא ואתלבשת ביה אסתר:

וכד צאלת קמי מלכא אחשוורוש וחמא ההוא לבושא נהורא דיוקנאה אדמי למלאך אלהים פרחה מניה נשמתא לפום שעתא:

מרדכי אוף הכי דכתיב (אסתר ח טו) ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות⁹² לבוש מלכות ודאי דיוקנא דההוא עלמא וע"ד כתיב (שם ט ג) כי נפל פחד מרדכי עליהם פחד מרדכי ולא פחד אחשוורוש:

תרגום: אמר לו רבי שמעון ודאי ידעתי שאתם מלובשים שם בלבוש נכבד של גוף זך קדוש, האם היה כדוגמא זה בעולם הזה, אדם שנראה באותו גוף כדוגמא שאתם עומדים באותו עולם. אמר לו דבר זה שאלו לפני ראש הישיבה, שני נערים שהתלבושו בינינו, אחר שסבלו צער על חטא שלא ניתן לגלות, ושאלו זה לפני ראש הישיבה, והוא אמר שזה היה כך בעולם הזה.

- מאיר הכוונה -

⁸⁸ ישנם ב' בחי' כלי לכל אור [הגהה ע' כעין זה במב"ש דף נו ע"א מדפוה"ח ירושלים ע"ה ת"ו דשנת תרס"ד] ופרצוף, אחד לצורך עצמו, ואחד לצורך זולתו. ואותו אשר לצורך עצמו הוא כי על ידה הוא מקבל אור העליון, וע"ד לבוש הנשמה הנקרא בשם חלוקא דרבנן המוזכר בזוהר בהרבה מקומות [פ' נח סו ע"א ויחי רכד ע"א ע"ב, רכו ע"ב, תרומה קמא ע"ב קנ ע"א, ויקהל רי ע"א ע"ב, פקודי רכט ע"ב רלא ע"א, פ' שלח קסט ע"ב, פנחס ריד סע"א], כי דרך אותו הלבוש מקבל כל תחתון את אור פני מלך חיים מהאור העליון שעליו, כי זולת אותו הלבוש אי אפשר לו לקבל את האור הגדול העליון. ואין הכוונה שהיא מצמצם את אור העליון עצמו, אלא שהוא מצמצם את זיו העליון המגיע להתחתון, והוא לבוש על התחתון כדי לצמצם את זיו העליון המגיע אליו. והנה נמשך ונעשה הלבוש הזה מבח' הגבורות העליון המתנוצץ ומזהיר על התחתון, ומתנוצץ וחוזר ומתנוצץ עד שנארג ונעשה לבוש שלם אליו, ועל ידו משיג ונהנה את נועם זיו העליון המאיר עליו תמיד, ומשיג את הנועם והזיו רק ע"י לבוש הזה (ביאורים ח"ב מט ע"א).

⁸⁹ עי' ח"א סו ע"א, רכד ע"א וע"ב, רכו ע"ב וח"ב קנ ע"א ר"י ע"ב רכט ע"ב (לש"ו).
⁹⁰ כבר ידעת מ"ש חז"ל בתורתו של ר' מאיר מצאו כתוב כתנות אור. וסוד הענין הוא, כי אדה"ר קודם שחטא היה לו זיהרא עילאה, שהיה מלובש מלבוש רוחני שהוא אור, בסוד הזיהרא עילאה שהיתה לו, כמו שידעת מדרוש שורשי הנשמות, וכיון שחטא, אותה הזיהרא נסתלקה ממנו, וכו', והפנימיות שבהם שהוא האור לקחו חנוך ואליהו ז"ל וכו', והחיצוניות שהוא העור, לקחו נמרוד והדומים לו, כמ"ש חז"ל על עשו שהרג לנמרוד ולקח הבגדים ממנו, והיה צד בהם החיות והעופות. וכשלבשם יעקוב אע"ה. ונכנס בהם אצל אביו, חזרה אותה זיהרא בהם. ומלבוש חוה, הזיהרא ג"כ שהיתה בו מהפנימיות שבו, לקחום הנשים הצדקניות, כמו רבקה שנאמר בה (שם כ"ד מ"ה) ותקח הצעיף ותתכס, וכן תמר, שנא' (שם ל"ח נ"ד) ותכס בצעיף ותתעלף, וכן אסתר שנא' בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות, כל זה רומז לאותה זיהרא, שהוא הפנימיות של המלבוש של חוה (ספר הליקוטים בראשית ג כא). ועי' לקמן קפג ע"ב (בהגר"א ספד"צ כט ע"ג).

⁹¹ פ' שכתב הרב שמ' שהיא נקרא אדנ"י ד' אותיות הם בד' אורין דג"ע ומאותם ארבע אותיות שבד' רוחות הגן הוא חלוקא דרבנן כמ"ש הזוהר בס' שמות בפ' מד' רוחות בואי הרוח ור"ש דהאי מלכות שמים שהיא מ' נשיב רוחא מההוא רוחא דאורא דהוא עלמא דהיינו לוקחת הארה מד' אותיות אדנ"י שבד' אורין דג"ע. והוא לבוש הצדיקים וז"ש ואיתלבשת ביה אסתר (מ"מ).
⁹² עי' שעה"כ קט ע"ב שזה הארת יסוד אבא במלכות רחל.

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

מנין לנו, שכתוב "ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות", התלבשה באותה דמות של העולם ההוא, מלכות זו רוח הקודש, שהרי מלכות השמים נושבת רוח מאותה רוח האויר של אותו עולם, ובה התלבשה אסתר.

וכשנכנסה לפני המלך אחשוורוש, וראה אותו לבוש של אור דמותה, נדמתה למלאך אלהים, פרח ממנו נשמתו לפי שעה.

מרדכי גם כן, שכתוב "ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות", לבוש מלכות ודאי, דמות של אותו עולם, ועל זה כתוב "כי נפל פחד מרדכי עליהם", פחד מרדכי ולא פחד אחשוורוש.

ז. ע"י ע"ח שער אונאה פרק ד: הגמ"ל גימטריא ע"ח שהם כל ג' חסדים שלימים מגולין וגם שלישי המכוסה, שבין כולם הם ע"ח אורות המתגלין ביסוד ע"י פעולת המילה. וכריתת הערלה שהם ג' חסדים, ג' הויות פשוטות כ"ו כ"ו כ"ו גימטריא הגמ"ל, ואלו מתגלין ע"י מילה שהם מ"ל מן הגמ"ל, וע"י נתגלו ע"ח אורות כמנין כל תיבת הגמ"ל.

באומרו ג' הויות, ע"י אד"ז רפח ע"ב: וכל אינון שערי וכל אינון נימין ממוחא סתימאה נפקין (תליין) וכלהו שעיעין (ס"א יתבין) בשקולא ולא אתחזי קדלא כלא הוא בגין דהאי עתיקא קדישא בחד הוי כלא בחידו ולא שניא מרחמי לעלמין בתלת עשר מכילין דרחמין אשתכח בגין דהאי חכמתא סתימאה דביה מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע וחד עתיקא כליל לון ושליט על כלא.

[תרגום: וכל אותם השערות, וכל אותם נימין יוצאים (תלויים) ממוחא סתימאה, וכלם רכים (יושבים) במשקל אחד, ואין העורף נראה. הכל הוא לפי שזה העתיקא קדישא באחת הם, הכל הוא בשמחה, ואינו משתנה מרחמים לעולם. בשלש עשרה מדות הרחמים נמצא, לפי שזו החכמה הסתומה שבו, מתחלקת ג' פעמים לארבע ארבע, וא' העתיקא כולל אותם וישלוט על הכל.]

תחילת התיקון של א"א היא במו"ס הכולל ג' הויות, וכל הויות בפני עצמה היא מתקלא (בהגר"א על ספד"צ א ע"ד ד"ה והמתקלא, וכן בהגר"א על ספד"צ ב ע"א ד"ה וכן). והנה אפילו שאין במו"ס אלא מוח א', אבל היא כלולה מג' (בהגר"א על תז"ח כד ע"ג ד"ה קוטר). שורש המזלות הוא במו"ס, שכן יש שם ג' פעמים את ד' האותיות של ההויות, וביחד עולין י"ב כמניין הת"ד (ונוסף עליהם התיקון הי"ג הכוללם) (בהגר"א על ספד"צ ט ע"א ד"ה היתה). י"ג התיקונים שבדיקנא יוצאים ממו"ס (בהגר"א על ספד"צ ח ע"ג ד"ה וז"ש שם). דברי האידרא באים לתרץ היאך ישנם י"ג בע"ק הרי למעלה מבוארים רק ג' שכן החכמה עצמה היא שנחלקת לג', וזה אינו במו"ס אלא בחכמה עצמה [כלומר שיש ג' בחי' במו"ס וכל א' מהם הוא בחינה של שם הויות בפ"ע, ולכן יש י"ב מדרגות, ועם אחד הכוללם. המה עולים י"ג] (מ"א יט). מש"כ כאן חכמתא סתימאה איננה חכמה דא"ק שמתלבשת בא"א דאצילות על ידי מלכות דא"ק, אלא הוא הרישא תליתאה דמוחין דא"א דא"ק (והוא המו"ס שבו), וכוונתו לומר שהיא דוגמת חכמה דא"ק, שכן שכן מציאותה נמשכת ממנו, אמנם עיקרו נשאר למעלה (לש"ו ביאורים ח"א כח ע"ב).

ע"י ספר הליקוטים (שופטים - פרק ט): סוד ירך יעקב שהיה הימני שהוא מדת הנצח, שפגמו סמא"ל. ונצח זה נצח הדכורא. והנה הנבואה היה מנה"י, כנודע. וכשהיתה מגעת הנבואה לנצח, היה שם מסך המבדיל וסותם צינורי השפעת הנצח. וז"ס בימים ההם היה דבר ה' יקר אין חזון נפרץ. ולפי שיעקב השתחוה לעשו כ"כ השתחויות, ועשאו אדון לעצמו בהשתחויותו, פגם הנצח מאד, עד בא בנימין, שלא היה בעולם כשהשתחוה לעשו, ולכן מרדכי שהיה מזרעו של בנימין, תיקן את הנצח, ולא רצה לכרוע ולהשתחות להמן, שהיה ניצוץ עשו. וז"ס מ"ש רז"ל שמרדכי היה פושט את הירך להמן, ומראהו לו ההוא שטנא כנזכר שם. וכן הוא בליקוטי תורה שמואל א'.

וע"י פע"ח קיא ע"ב ד"ה משם הרב זלה"ה.

ח. מרדכי, שהוא מבחי' הארת יסוד אבא, היוצאין חוץ מיסוד המלכות. כי כשהיו נצח הוד יסוד של אמא תוך הז"א, היו מלובשים בהם הנה"י דאבא, והיה יסוד דאימא נכנס בתוך הז"א עד החזה, ויסוד אבא עובר ויוצא עד סוף היסוד של זעיר אנפין. אך כשנסתלקו נצח הוד יסוד דאבא ואמא, ונכנסו במלכות כדי לבנותה, נמצא יסוד דאבא הוא עובר ויוצא לחוץ ליסוד

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

המלכות, וזהו (אסתר ד יז) ויעבור מרדכי, כי היה מאותו בחי' היוצאת לחוץ. וז"ס גם כן (&) לקחה מרדכי לו לבת, ואמרו רז"ל (&) אל תקרא לו לבת אלא לבית. כי יסוד אבא נכנס ברחל, והיא לו לבית. וזה שאמרו רז"ל בענין המגילה נקרא ספר ונקרא אגרת, כי מגילה לשון גילוי, והוא יסוד אבא שהוא מגולה חוץ מיסוד רחל. כשהוא במקומו בזעיר אנפין, נקרא ספר. וכשהוא בנוקבא נקרא אגרת.

והנה המן הרשע היה מכשף גדול, ואשתו זרש מכשפה גדולה. וי' בניו י' ספירות דקליפות⁹³. וראה אותו הארה הגדולה, והבין שרוצה לחזור המלכות פב"פ, ושיחזרו מוחין נה"י דאבא ואמא לז"א, ולא ישרא בסוד דורמיטא, ובזה יהיה גאולה לישראל. ולכן רצה לבטל את הארה. והנה המן גי' צ"ו, ואין צו אלא עבודה זרה (&), שהוא ראה זה הענין מתוך הקליפה שהיא ע"ז, שהיא בעשיה שעולה אל אדני⁹⁴. והקב"ה ברחמיו עשה עמנו נסים ונפלאות בזמן ההוא, וביטל מחשבתו. ולא עוד אלא שאותו הארה, הבטיחנו שתהיה תמיד בזמן הזה. ואע"פ שיחזרו המוחין למקומו בז"א, שישאר אותו הארה ההיא במלכות, כאשר היה באותו זמן. וזהו (&) וימי הפורים האלה וכו' נזכרים וכו', דהיינו יסוד הנקרא זכר, יסו"ף, יוסף שהוא יסוד, מזרעם שנכנס ברחל. ומה שאמרנו שאותו הארה של יסוד אבא לא היה אלא בסוף ע' שנה, אע"פ שבכל לילה נכנסים במלכות נה"י דאבא מלובשים תוך נה"י דאמא, א"כ היה ראוי שבכל לילה יתגלה יסוד אבא, מ"מ אין אותו הארה יוצאת וניכרת אלא לזמן ארוך, ולזה לא יצא אלא בסוף זמן גלות.

ענין משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים. המנות הם חו"ג שביסוד אבא, וניתנין למלכות, והם משתלחין מת"ת שבה ליסוד שבה, וזהו איש לרעהו. ומתנות לאביונים הם חו"ב שלה⁹⁵, שנעשה לה מנה"י של אבא, וכל זה הוא להגדילה ולעשותה פרצוף אבא⁹⁶ ג"כ. וכל זה הוא נעשה לה מבחי' אותו הארה שאמרנו, דהיינו ממה שמגולה⁹⁷ מיסוד אבא, דהיינו מגלה. ואח"כ⁹⁸ אנו קוראין המגילה. והכוונה להמשיך אותו הארה ולחוץ, ולזה אמרו שפושטה וקוראה כאגרת. ואח"כ אכילה ושתייה, והכוונה שלאחר שעשינו אותה פרצוף אבא⁹⁹, בסוד מנות ומתנות לאביונים, אנו ממשיכין לה הארת המוחין בהיותה פנים בפנים מבחי' הנ"ל, שהיא אותה הארה היוצאת לחוץ.

צריך¹⁰⁰ לכוין באכילה לב' י"ה במילוי יודיין, יו"ד ה"י יו"ד ה"י. ותכוין שהוא משם ע"ב, שהוא כנגד מוח דחכמה. ובשתיה יכוין לב' פעמים י"ה במילוי יודין, יו"ד ה"י יו"ד ה"י, ותכוין שהוא משם ס"ג שהיא בבינה, עולה גי' יין¹⁰¹, שהוא נגד מוח בינה. וזהו אכילה אכל י"ה¹⁰², שתיה ש"ת י"ה. ולכוין להמשיך לה מוחין אלו מוח החכמה ע"י אכילה, ב' פעמים י"ה

- מאיר הכוונה -

⁹³ עי' לעיל הערה 10

⁹⁴ עי' שעה"ק נג ע"א, ועי' ג' עלמין אד"ר קלב ע"א.

⁹⁵ עי' מ"ח פ"ח מ"ה (לש"ו).

⁹⁶ אב"א ור"ל לעשותה פרצוף שלם גם בהיותה אב"א עמו (לש"ו).

⁹⁷ ר"ל מה שיסוד אבא הוא עודף על יסוד אמא בהיותם בתוך רחל בפנים וז"ש ואח"כ כו'

להמשיך כו' (לש"ו).

⁹⁸ פי' עכשיו נפרש הענין למה.

⁹⁹ אב"א (לש"ו).

¹⁰⁰ וצריך (לש"ו).

¹⁰¹ עי' לעיל עא ע"ב.

¹⁰² עי' שער המצות (פרשת ויקרא): הז' מלכים דמיתו הם ז' שנים שני אותיות ו"ה האחרונות כי אות ו' הוא ז"א הכלול משש קצוות ואות ה' היא במלכות וכו' כאשר מתו ז' מלכים דזו"ן שהוא ענין ירידתם בעולם הבריאה ודאי שנשאר בהם ענין אותם הרפ"ח ניצוצין להעמידם ולקיימם על עומדם די ספוקם בצמצום וזה אינו נקרא מזון ואכילה רק חיות מצומצם ומוכרח בלבד כדי שיוכלו לחזור ולחיות בתחיית המתים שהוא חזרת תיקון ביטול המלכים כנודע. ונמצא כי זה החיות המוכרח בצמצום היה נמשך להם בהיותם בבריאה מן שני אותיות ו"ה האחרונות שהם גי' י"א סמני הקטרת המקיימים ומחיים את הקליפות מזון הכרחי וחיות מצומצם, אבל אכילה גמורה בשופע לא היה נמשך להם משם וכו' ואחר שעלו אלו המלכים למעלה באצילות ונתקנו וכו' נמשך להם אכילה ומזון בשופע יותר על חיות המוכרח להם משני אותיות י"ה שהם או"א, כי הנה אלו המלכים לא נתקנו אלא ע"י שחזרו בסוד עיבור תוך או"א ושם נמשכת להם אכילה ממש בשופע וז"ס אותיות אכילה שהם אכ"ל י"ה כי האוכל נמשך מן י"ה שהם או"א כנודע כי אין המאכל נגמר אלא ע"י טחינה ולעיסת השיניים שבפה. ונודע כי הפה הוא למעלה בבחינת חו"ב שהם או"א. אבל החיות המצומצם המוכרח הוא בא מן הלב שבתוך הגוף שהוא אות ו' של הו"ה. ועי' לעיל דרושי יוה"כ א' ואולי זה המעלה של יום כפורים, שכאן האכילה היא כמו התענית של יוה"כ.

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

י"ה, יו"ד ה"י יו"ד דע"ב, ומוח בינה ע"י שתיה ב' פעמים, יו"ד ה"י יו"ד ה"י, דס"ג, גי' יין. כי אין לה אלא תרין מוחין. וצריך להיות השתיה מרובה מאכילה, לרמז למלכות שהיא בחינת גבורה, ומוח בינה גובר בנוקבא, לכן צריך להיות השתיה מרובה.

הגה"ה: לכן אחשוורוש ושריו, שהיתה כוונתן להרוס בנין פרצוף נוקבא, היתה שתיה כדת, אכילה מרובה משתיה (מגילה יב ע"א)¹⁰³, אין אונס, שהוא רמז לנ"ה, אותיות נ"ס, וה"ג והב' כוללים גימטריא אונס. וכל זה היה כדי להרוס פרצופה. והנה מה שאמרו רז"ל שצריך אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, הכוונה היא כי ידוע שיש ניצוץ של קדושה בכל קליפה המחיייה אותה, ואם יסתלקו ממנו, לא ישאר לו חיות ויתבטל לגמרי מיד.

והנה ביום הגדול הזה, שיש אותו הארה גדולה, אנו רוצין שגם לזאת הניצוץ יגיע לו חיות לעצמו מזה ההארה, אבל לא שיגיע כל כך להאיר לקליפה (ולזה צריך שישתכר האדם ביום הזה, עד שלא ידע בין ארור מן לברוך מרדכי, אולי ישגה ויתן ברכה לאותו ניצוץ שבקליפה, ויתברך גם הוא. אבל לא תהיה ברכה כוונה שלימה, שאם יהיה כן, יגיע לו הרבה ותתברך גם הקליפה) (נ"א ולכן צריך לומר ברוך המן¹⁰⁴, להמשיך אור גם לניצוץ ההוא. לכן צריך לאומרו שלא בכוונה, אחר שהוא שיכור, וכבר יצא מדעתו. ואם היה בכוונה ח"ו יאיר גם אל הקליפה). ולעד"נ כי כשאנו ממשיכין אותו¹⁰⁵ מוח בינה ברחל על ידי שתיית היין ברבוי גדול, יש הארה גדולה, שיהיה זה כח להאיר גם לניצוץ ההוא שבתוך הקליפה. ענין משלוח מנות.

אמרו רז"ל (&): שתי מנות לאיש א' וב' {קי ע"ד} מתנות לשני אביונים. גם יש לדעת למה ברעהו אמר מנות בתי"ו אחד, ומתנות לאביונים בב' תוי"ן. אמנם כבר ידעת כי היסוד נקרא איש¹⁰⁶, ועיקר הארה יום זה הוא גלוי יסוד אבא, והוא זכר, בהיותו מלוכש תוך היסוד דאמא, לכן אמר מנות בתי"ו אחד לבד, כי תי"ו הוא מצד הנוקבא¹⁰⁷, באופן שהם ב' מנות, א' מצד אבא, דהיינו אותיות מ"ן. וא' מצד נוקבא, ו"ת. ואמר איש לרעהו, איש שהוא יסוד אבא, לרעהו שהוא יסוד ז"א, כי אם היות אבא גדול, בהיותו יורד למקום היסוד ז"א, נקרא רעהו, על דרך זעיר אנפין כשיורד ליצירה, שנאמר עליו (&) שלף איש נעלו ונתן לרעהו.

ומתנות לאביונים¹⁰⁸ שהם מצד אמא, ולכן הם בב' תוי"ן, כי הם מצד הנוקבא, והם ב' מתנות לשני אביונים, שהם נצח הוד, שהם אביונים כאשר ידעת ענין הערכה, שאין בה לא טעם ולא ריח, והם נקראים אביונים¹⁰⁹ עד הוד היא התפשטותם¹¹⁰.

גם מה שאמרו רז"ל, כי בימי הפורים האלה נותנין צדקה לכל הפושט ידו, הענין כי הגבאי של צדקה הוא היסוד¹¹². ובימי החול שהוא יסוד ז"א צריך לראות למי נותן הצדקה, כי יש בו אחיזת דין. אבל עתה שהוא יסוד אבא, הארה גדולה, ואין צריך להקפיד, אלא כל הפושט ידו, נותנין לו.

והנה בברכה אחרונה של המגילה הם ה' מטבעות ה"פ נ"ו¹¹³ הרב את ריבנו והדן את דיננו וכו' כנגד ה"ג מנצפ"ך בעלי הדין והמריבה.

- מאיר הכוונה -

¹⁰³ ז"ל: והשתיה כדת (אין אונס). מאי כדת? אמר רבי חנון משם רבי מאיר: כדת של תורה, מה דת של תורה - אכילה מרובה משתיה, אף סעודתו של אותו רשע - אכילה מרובה משתיה. ועי' ילקוט אסתר (רמז תתרמח): א"ר חנון משום ר' מאיר כדת של תורה מה דת של תורה פר ושלשה עשרונים סלת לאכילת מזבח ונסך חצי ההין אכילה מרובה משתיה.
¹⁰⁴ עי' ירושלמי (&)??

¹⁰⁵ אור (שעה"כ).

¹⁰⁶ כי אורו הוא מסוד ש"י של עולם המלבוש, וזהו א"ש אור ש"י (לש"ו).

¹⁰⁷ עי' ז"ח סז ע"א: א דכר ת נוקבא.

¹⁰⁸ (נ"א מכ"י ומתנות לאביונים מצד אמא הם ולכן וכו') ור"ל שהאביונים שהם נ"ה הם שניהם מקבלים רק מאמא לחוד כי כל עיקר דנ"ה הם ג"כ כך מצד אמא וכנודע בסוד ומבינה נביאים ולכן הוי קבלתם כן מאמא לבד ולכן הם ב' תוי"ן אבל היסוד הוא מקבל א' מצד אבא וא' מצד אמא ולכן אמר בו כך תי"ו א' (לש"ו).

¹⁰⁹ כי אומא (נוסף צמ"ח - לט"ו, וכן הוא בשעה"כ).

¹¹⁰ התשפוטתה (לט"ו). אהשפט' (שעה"כ).

¹¹¹ עי' הערה בסוף הספר אות יא עמוד 25.

¹¹² עי' הערה בסוף הספר אות יב עמוד 25.

¹¹³ שהם גי' פ"ר י"ח (לש"ו).

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

סוד הברכה של המגילה הוא כשאר ברכת המצות המבוארים במקום אחר ברוך בבינה אתה ה' אלהינו חסד ת"ת גבורה אשר בינה קדשנו בסוד הת"ת במצותיו נצח הוד וצונו על ידי היסוד על מקרא מגלה סוד המלכות מגלה נקרא הארה היוצאת חוץ מן היסוד דאבא והוא סוד ומרדכי יצא מלפני המלך וכו' ועטרת זהב גדולה מסטרא דאבא גדול על כולם אדם קדמא¹¹⁴ ודי בזה למבין וזה סוד מלפני המלך שנתגלה חוץ מן המלכות וזה שעשה נסים כמ"ש ועל עמים ארים נסי הוא הנס הגדול המתגלה בזמן הזה אשר כמוהו לא נהיתה גם שהחיינו ביסוד וקיימנו בנצח והוד וכד"א ואת כל היקום אשר ברגליהם והגיענו לזמן הזה זה המלכות שהגיענו אל ג' הנ"ל שהם נצח הוד יסוד הזה¹¹⁵ לצאת ולהלוך לחוץ ודי בזה עד יערה עלינו רוח ממרום.¹¹⁶

ד' שמות אהי"ה הבירה אל יד הגי ר"ת אהי"ה הנשים אל יד הגי ר"ת אהי"ה אשר ישלטו היהודים המה ר"ת אהיה את ימי הפורים האלה ר"ת אהי"ה המלך ודתו ובהקבץ ר"ת וה"ו המלך וישניה ואת ר"ת וה"ו וס"ת כה"ת ויבא התך ויגד ר"ת וה"ו (ס"א ותמאן המלכה ושתי ר"ה וה"ו) (ס"א והשרים ויעש המלך ר"ת וו"ה) ויבוקש הדבר וימצא ר"ת וה"ו ויבא המלך והמן ר"ת וה"ו (ס"ת ה' שמות של הה"ה) מדינה ומדינה ככתבה ס"ת הה"ה ובזה הנערה באה ס"ת הה"ה אביה ואמה לקחה ס"ת הה"ה ומה יעשה בה ס"ת הה"ה הפורים הזאת השנית ר"ת הה"ה יעשה בכל מלכותו ר"ת יב"מ שם דע"ב וגו' ב"ן כי גדול מרדכי ס"ת יל"י יתנו יקר לבעליהן ר"ת יל"י יד איש משרי ס"ת שד"י לפני המלך אחשוורוש ס"ת יכ"ש מרדכי להסיר שקו ס"ת יר"ו נופל על המטה ס"ת לל"ה

טעם הסכמת המן לגזור הגזרה על ישראל באדר יותר מבשאר חדשים מפני כי י"ב חדשים הם נגד י"ב צרופי הויה והוא החודש הזה אשר צרופו הוה"י בהיפך אשר הוא סוד הדין לכן הזכיר המן השם בהיפך ז"ה איננו שו"ה ל"י ס"ת הוה"י ואסתר רצתה להמשיך את הרחמים והזכירה הויה ביושר י"בא "המלך" והמן "היום" ר"ת יהו"ה והקדוש ברוך הוא הסכים עם אסתר בבחי' א' רחמים לישראל ועם המן לבחי' א' דין להמן נגוף ורפוא נגוף להמן ורפוא לישראל כי כלתה אליו הרעה ס"ת יהו"ה רחמים ביושר ראה כי כלתה אליו ס"ת היה"ו שהוא דין וגם הוא ביושר ואם תדקדק בב' תבות כי ראה ס"ת י"ה לומר כי בשיתוף ב' שמות אלו נפעל הכל י"ה ו"ה כנודע אם עונות תשמר יה אדני מי יעמוד והבן זה

פורים סוד הוד ולזה יש במגילה הרבה וויין גם העמוד שהוא {קיא ע"ב} בחי' וי"ו לרמוז להוד שהוא בחי' וי"ו ודע כי נ"ד פעמים נאמר המן במגילה וכן יש נ"ד אותיות בעשרת בני המן צ"ל שסובר ארידי מלא וז"ס וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי ז"ס 'הצילני' נא "מיד" אחי "מיד גי' ד"ן ור"ת המן (עיין בכ"י ח"ג סימן י"א)

משם הרב זלה"ה והנה צריך אתה לדעת כי מגלה הם ג' הויות שהם ברישא דחזרתא ומאלו ג' הויות נתפשטו י"ג ת"ד ר"ל מי אל כמוך וכו' וגם אל רחום וחונן וכו' וגם ת"ך גספ"י וכו' שהם בא"ת ב"ש אל רחום וכו' ואלו הי"ג ת"ד הם נכנסין תוך אבא ומאבא לאמא ולהיותן שהם נכללין קודם ביסוד אבא ואח"כ נכללין ביסוד אמא ג"כ ונכנסו ג"כ אל הז"א וכבר ידעת כי יסוד אבא מלוכש גו יסוד אמא וידעת כי יסוד אמא הוא קצר ויסוד אבא הוא עודף ויוצא לחוץ לתוך חלל של הגוף דז"א ומרדכי בחי' יסוד אבא ואסתר בחי' יסוד אמא היינו דמלכות דיסוד אמא ומרדכי דיסוד אבא עצמו ולזה היה נקרא מרדכי איש ימיני שהוא יסוד אבא כנודע שבו מתגלין ה"ח בפום אמה וביסוד זה יש בה בחי' יוסף ובנימין ולהיות שמרדכי היה מבחי' בנימין לזה היה לו הצער הגדול הזה בימיו כי בנימין בסוד שם ב"ן מ"ב ד"ן אלא שאינו נראה במקומו מפני שהימין מחפהו ובחי' זו של בנימין שהוא שדי לכן מרדכי היהודי עולה שדי ולהיות שמרדכי ואסתר היו מבחי' אלו י"ג ת"ד ואלו י"ג ת"ד הם י"ג הויות דשמות ע"ב כמנין תתקלו"ו שכן הוא מנין מרדכי ואסתר ע"ה ומרדכי מצד ה"ח ואסתר מצד ה"ג ולזה הם

- מאיר הכוונה -

¹¹⁴ הוא אבא שנקרא א"ק כמ"ש בע"ח שער הולדות או"א פ"ה עיי"ש (לש"ו).

¹¹⁵ לזמן הזה לצורת כלי (לש"ו).

¹¹⁶ נמצא כאן אריכות מהחברים הובא לקמן אות ט עמוד 19.

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

כולל ביחד י' הויות וה' הויות שהם ה"ח כולם בניקוד קמץ והם כ' קמציץ וקמץ הוא י"ו ס"ה הקמציץ של הכ' אותיות גי' ש"ך וה' הויות עצמן גי' ק"ל הרי הכל ת"ן וז"ס י"י יתן הטוב ר"ל שגם זה הויה שהוא בז"א כשהוא מלא מן המוחין שהם בסוד יודי"ן בסוד ג' טפין אזי הוא מקבל ה"ס שהם ה' הויות הנ"ל עולים ת"ן והם בחי' טוב שהוא היסוד והיינו שאמר ה' יתן הטוב וטוב גי' י"ז היינו היסוד

וה"ג הם ה' הויות בניגוד אלהים גי' שיי"ן ועם ה' הויות עצמן העולין ק"ל עולה תלמוד שהוא מצד הגבורות איסור והיתר קלים וחמורים ושניהם יחד הם ה"ח וה"ג שהם ת"ן ות"פ ושורש

החסדים שממתקין הה"ג הכל עולה תתק"לה כמנין מרדכי ואסתר וכבר ידעת שיסוד אבא מגולה מחציו ולמטה לכן תיבת מגלה חסר י' שיסוד אבא מגולה מחציו ולמטה ויסוד אבא אות י' שבשם הוי"ה מתפשט עד יסוד ז"א וזה הטעם שצריך להתפשט המגילה כאגרת לפרסומי ניסא דהיינו נ"ה דיסוד אבא ולהיות שמתפשטות ר"ל גלוי האור הזה דיסוד אבא בז"א וכבר ידעת שז"א דיוקן ס"ת עליונה לכן צריך לכתוב המגלה בשירטוט ובתגין כס"ת וכבר ידעת שטעמים ונקודות סוד ע"ב ס"ג ואינם מתגלין בז"א מפני רבוי אורם שלא יגרמו ח"ו איזה שבירה ולזה מתגלה שם רק מ"ה וב"ן סוד תגין ואותיות ולהיות שכולם כלולים ביסוד אבא לבד כי יסוד אמא קצר ולזה א"צ רק עמוד א' במגילה דהיינו ה"ח ממתקין את ה"ג ונעשו א'

וכבר ידעת כי נס שאמרנו הם נ"ה דיסוד אבא הם ב' לוחות מ"ס שבלוחות בנס היו עומדין כלומר מ' פתוחה בלתי קו סתומה צורתה נ' וס' הוא ס' של נס ונצח ענף חסד שיש בו ע"ב ד' יודין ה' דברות בלוח ימין ויש בו סוד יו"ד דאבא שורש החסדים לזה המ' נעשה נ' דהיינו חמשים ולהיות שישראל חטאו ביסוד שלהם ולקחו נשים נכריות וחותרם המלך העבירו לס"ט"א הם ע' אומות התלוין בסמא"ל לזה נתגלגל עליהם עון הברית ביין בזמן סעודות אחשורוש והיין גי' ע' וכבר נודע משארז"ל הבא על הגויה כאלו השתחוה לע"ז כי כשכורע לעבירה כאלו כורע לע"ז לזה הוצרכו לקבל התורה שנית כמה שכתוב קיימו וקבלו היהודים קיימו מה שקבלו כבר היינו סוד הנס סוד ב' לוחות כמו בימי משה כן בימי מרדכי ואסתר ניתנו סוד ב' לוחות { קיא ע"ג }

והנה כבר ידעת ענין הדורמיטא ובקיעות יסוד אבא לחוץ מיסוד רחל ועל ידי כן שיצא האור הזה והאירו ברבוי בלי כבוי ירד ההארה עד העשיה ואלמלא זה לא היה יכול להנצל מכלייה חס ושלום מפני פגם היסוד שלהם

והנה כבר ידעת כי נצח הוד דזעיר אנפין מאירין בה הנצח בכל קו הימין שלה בג' פרקין וכן ההוד אפילו שהוא באחור הוי ו' פרקין ונמצא שיש בה ו' אורות וה"ו וה"ו שהם בנצח הוד דזעיר אנפין כי הנצח הוד דזעיר אנפין הם בסוד וויין הנחלקים לב' בסוד א' א דצבאות כזה א' המתפשטין בקוויין שלה ויש בהן ב' וויין נגד נצח הוד ואות ו' ביסוד זעיר אנפין הכוללם בקו האמצעי שלה ואות ה' שבין וויין הוא סוד העטרה הנשפעת מכולם גם יש בה ה' אורות של שמות שכל א' יש בהן ג' ההיין הה"ה שהם בסוד תפארת נצח הוד יסוד מלכות דזעיר אנפין שהיא העטרה שבכולם ולזה באה בסוד ג' ההיין כל שם כי השפעתן על ידי הנצח הוד יסוד ולזה אלו השמות רמוזים במגלה כנ"ל

ואחר כך כשנכנסין מוחין דאבא ואמא נשלמים ונעשין י"ב הויות ג' הויות בנצח אמא ג' בהוד אמא ג' ביסוד אמא וביסוד אבא הוא עודף מיסוד אמא ויש לו ג' הויות ביסודו יותר מיסוד אמא גימטריא מגלה ולפי שאין אור זה מתפשט ביסודה אלא יוצא לחוץ לפיכך לא נגלה בפירוש הויות אלו במגלה גם יש בה הארה בדעתה מדעת שביסוד אבא ג' שמות אהו"ה ומדעת שביסוד אמא ד' שמות אהי"ה וכל אלו תמצאם במגלה יוצאין כנ"ל באר היטיב

והנה כשיוצא מיסוד אבא מתפשט בין ירכותיה ולכן אין הויות עצמן נכתבין במגלה בפירוש רק בר"ת וס"ת וצריך אני לפרש שקודם שאלו האורות דאבא נכנסין ברחל היו נכנסין תחלה בלאה וכשנכנסין בה עשו ג' הארת בג' פרקין שהם ג' אהיה וגם יש בה ג' אורות מהמוחין כשהיו נכנסין תוך הזעיר אנפין דהיינו א' של הארה דיסוד אבא לאחורי לאה וב' מהפנים דיסוד אבא שהם בפני הז"א שהם בחצי הת"ת עליון א' הכולל שניהן לזה ולזה נמצא שיש בלאה ח' הארת ד' הויות דע"ב משולבים עם ד' קס"א וב' כוללים של הויות אהי"ה ואחד הכולל את כולם ס"ה גימטריא תתקל"ה כמנין מרדכי ואסתר

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

ואותיות ג' אהי"ה פשוטים גימטריא ס"ג וי"ב אותיות של ג' היות הם ע"ה וא' כולל של הוי"ה וא' כולל של אהי"ה הרי ע"ז ובאלף בי"ת של א"ל ב"ם הם ה"ץ גי' המן והג' שלובים במלואם של ג' היות ואהי"ה גימטריא תרצ"ט וג"פ של הוי"ה ואהי"ה גימ' קמ"א (ר"ל פשוטים) והמן גי' צ"ה ס"ה תרצ"ט וקמ"א וצ"ה גימ' מרדכי ואסתר שהם תתקל"ה והנה לפניך איך בלאה נתהוו בה המוחין אבל הם דרך העברה ולזה מרדכי שהוא מרא דכיא עובר מלאה לרחל

וצא"ל שהארת שאמרנו דרך כלל הריני מפרש דרך פרט שההארה היוצא מיסוד אבא בא ליסוד פנים דזעיר אנפין ובהארה היוצאת מצד האחור נגד פני לאה הם בסוד ב' אהיה פשוטים והאור שבנתיים דהיינו מהכלי עצמו ר"ל מיסוד אבא שהוא בסוד הוי"ה וכשמסתלקת הארה זו נשאר זעיר אנפין בסוד דורמיטא גימטריא מרדכי כנ"ל כי מרדכי הנכנס בלאה ועושה אלו הב' הארות בלאה פעם ב' ויש בה ד' הארת ד' אהי"ה וכן יש בה במגילה ד' אהי"ה רמוזין והוי"ה דכלי יסוד אבא נסתלק בלאה ג"פ בג' קוין וכל קו יש בו ג' פרקין הם ט' היות וג' היות דרישא חיוורתא דהיינו רדל"א נמצא שהם י"ב היות הרמוזין במגילה הזאת שהם במלוי ע"ב גי' תתס"ד וד' אהי"ה פשוטים גי' פ"ד ס"ה גי' תתקמ"ח (ועם י' אותיות גי' תתקנ"ח) הם גי' מרדכי אסתר והי"ג יתרים שמרדכי ואסתר לא הוי אלא תתקמ"ה (צ"ל תתקל"ה) תסיר מהם נגד ט' אותיותיהם וב' תיבות מרדכי אסתר וב' כוללים לפי שאין להם עמידה בלאה תיכף יורדת ברחל ולכן חסרו מהם הי"ג כנ"ל וכבר ידעת תיכף כשנכנסין המוחין בלאה בדעת שלה ולהיות שורש כל הדעת כנודע נעשה בו ג' שמות אהי"ה במלואן יה"א ס"ה גימטריא תמ"ב (ס"א אהו"ה דהיינו קס"ג קמ"ג קל"ו גימטריא תמ"ב עכ"ל הרב) ¹¹⁷ { קיא ע"ד }

ט. מהחברים ברכת המגילה דע כי שורש המן היה מן הקליפות שכנגד ז"א דבריאה ואות ה' מורה כח ¹¹⁸ ה"ג דמנצפ"ך ואותיות מ"ן מורה על ב' הראשונים היותר קשות וזרש אשתו היתה משורשת מן הגבורה השלישית שהוא צ' דמנצפ"ך וסימנך ז' ¹¹⁹ פצירא והיא עצמה בת שבע של הטומאה בסוד ז' תחלה שמה שהוא נגד דין של ע' שנה בפרוטרוט בסוד מוסיף גורע הם ¹²⁰ ז' דזרש והם מתרבות ז"פ ע' למספר ה' מאות הרי אלו ר"ש דזרש סוד הדינין של אחוריים דאלהים ברבוע ושל מלויים ביודי"ן וחכמיו שרשם באותיות פ"ך דמנצפ"ך שהיו תחלה אוהביו עוזרים ומחזיקים לרשעו וכשהתחילו להמתיק בסוד ימין י"י רוממה נקראו חכמיו והוא חשב להשחית את מרדכי שהיה מיסוד אבא ומתפשט בזעיר אנפין ע"י ע"ץ גבוה ולזה היה גבוה חמישים אמה רמוז לה"ה ¹²¹ דאמא אשר יסוד אבא עובר דרך שם כלול בהם

והפיל פור פי' שנעץ ו' הרמוז לו ¹²² בין אותיות פ"ר גי' מנצפ"ך כדי לסבכו בגבורתו והוא לא ידע כי ב' פעמים קמ"ג יש באמא מימינא ומשמאלא עולין ג"כ פור ע"כ קראו לימים אלה פורים כי אותיות מ"י שבכינה נשתתפה לז"א להפוך הקללה לברכה ע"י אסתר שהיא יסוד דאמא לכן צריך לכוין בברכה ראשונה על מקרא מגילה בהוי"ה ניקוד פתח שורק שורק צירי כי מאבא שהוא י' ונקודה פתח יורדין ה"ה ¹²³ סוד ה' ראשונה מיסוד דידיה הרמוז בניקוד שורק ומתפשטות לז"א שהוא ו' ליסוד שלו שהוא ג"כ שורק והכל ע"י אמא ממלכות דיסוד שלה שהיא אחרונה ונקודה צירי מאמא

וניקוד { קיא ע"א } ברכה שנייה ההוי"ה זכרים בחירק ונקבות בקיבוץ לכלול בנס זה נ"ה ואע"פ שעיקרו בנצח וחנוכה בהוד מ"מ הרי אבא ואמא שניהן נתייחדו בנס זה והנה אבא סוף התפשטותו בנצח ואמא בהוד

- מאיר הכוונה -

¹¹⁷ נמצא כאן אריכות מהחברים הובא לקמן אות י עמוד 20.

¹¹⁸ על (לש"ו).

¹¹⁹ מ"י וסימנך זסר"צ כי היא בת שבע דל הטומאה בוסד גזר דין של ע' שנה (לש"ו).

¹²⁰ הרי (לש"ו).

¹²¹ לה"ג (לש"ו).

¹²² לז"א ש"ע מ"ח ס"ו פ"ג (לש"ו)

¹²³ ה"ח (לש"ו).

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

ובהוי"ה של שהחיינו צריך לכוין בב' הויות ראשונה לשלמותו חד כולו חול"ם שהוא אור וניקוד ז"א וא' כולו חירק שהוא ניקוד נצח שהוא היה עיקר הנס ודע כי בכל שהחיינו צריך לכוין בב' הויות ראשונה לעולם חולם והשניה לפי הזמן

ובברכה אחרונה בפתיחתה צריך לכוין כל האותיות ההויה שב"א שהוא ניקוד גבורה לרמוז שהגבורה נהפכה לעזרתו ולכן בברכה זו יש ה' כפולות נגד ה"ג מנצפ"ך כי הרב ריבנו רומז לגבורת אבא והדן דינינו לגבורת אמא והנוקם נקמתו לגבורת ז"א והנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לגבורות לאה ורחל ובחתימתה יכוין לרחל בהוי"ה בניקוד אלהים בסוד כוס ישועות אשא וה' עליך תקיפין דסחרין לשובנה

וצריך לכוין בשמות היוצאין מהמגלה ואלו הן "היא" וכל הנשים "יתנו ר"ת הוה"י לבדו עותה המלכה ושתי ס"ת והה"י ושתי המלכה לפניו ולא באה ס"ת יהו"ה "ומלכותה" יתן "המלך לרעותה" הטובה ר"ת ויה"ה "יום" ו"במלאות" הימים "האלה ר"ת יהו"ה יהודי היה בשושן הבירה ושמו ס"ת יהו"י כי כלתה אליו הרעה ס"ת יהו"ה ראה כי כלתה אליו ס"ת יהו"י "יבוא" "המלך" והמן "היום" ר"ת יהו"ה זה איננו שוה לי ס"ת הוה"י וגדולה למרדכי על זה ויאמרו ס"ת היה"ו יצא מלפני המלך לפני המן ר"ת יהו"ה עד כאן י"ב הויות (ג' שמות של אהוה) 'אחשדרפני' "המלך" ואל "הפחות ר"ת אהו"ה (ס"א "המלך" והמן "אל" "המשתה ר"ת אהו"ה) "את" "הלבוש" ואת "הסוס ר"ת אהו"ה "אל" "היהודים" ואל "האחשדרפנים ר"ת אהו"ה

י. מהחברים כתיב אלה המצות שאין נביא רשאי לחדש מהיכן סמכו למגלת אסתר מדכתיב כתוב זאת זכרון בספר בי"ת סמ"ך פ"א רי"ש ועוד בספר במספר קטן ח"י וד' אותיותיו גימטריא אל"ף קמ"ה והיינו גי' מגלת אסתר עם כולל עוד מרדכי היהודי גימ' שד"י ברוך מרדכי היהודי גי' ישראל עם הכולל

כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו גימטריא אלה בגדי כהן גדול מכנסים כתונת מצנפת ואבנט חשן ואפוד ומעיל והוא מוסכם עם המדרש

שאו"ל גי' אג"ג מלך עמלק זה לעומת זה מרדכי בתוספת י' וכולל גימ' ג' פעמים המן וכשביקש לבולעו ולהשחיתו לקח הוי"ה הפוכה ובס"ת זה איננו שוה לי ואסתר שבקשה גאולה לוקחה לעצמה הוי"ה יש"ר ר"ת יבא המלך והמן היום ומלכא שלם כד הוא דאין לטב את בניו דאין לביש את עושקיהם לפיכך ד' תיבות אלו שהם ר"ת הוי"ה יש"ר גי' ר"ע על שם יגמר נא רע רשעים

ואותו הוי"ה ישרה נתפשטה בס"ת בשעת מעשה ונתאמצו בשם י"ה עטרה לראשה ע"ש כי בי"ה ה' צור עולמים וזה סוד כי ראה כי כלתה אליו הרעה ס"ת י"ה יהו"ה ועוד נתאמצה במלואה הוי"ה באומרו מאת המלך ר"ת מ"ה במלוי השם הראשון דאינון האתוןן מתלבשין בקליפות לאכנעה לון עוד המן העץ גימטר' י' הויות ס"ר אכן ס"ר המות שכולם מסכימין במפלת המן ובניו והיינו המן מן התורה מנין וכו' אכן ס"ר מר המות שכולם נתלו בבזיון לכן מיתתו היתה בסיף

עוד שבע ועשרים ומאה מדינות היה לאחשורוש היה מ"ס על הארץ פי' ק' מדינות ביבשה והשאר ואי"י הם גימטריא כ"ז הים מחה אמחה את זכר עמלק מ"ס בשניהן נוטריקון מיתה ח"ה גימטריא י"ג אח"ה גי' י"ד מכאן סמכה אסתר לשאו"ל מאת המלך שיום י"ד יהיה גם כן יום הקהלה בשושן ע"כ מהחברים)

תלתא אינון עבד שפחה אמה כי אמה בכורסייא בבריאיה וז"א ועבד במט"ט ביצירה ומלכות ושפחה בעשיה פי' כי כל זה בנוקבא דזעיר אנפין פי' כי אחר המיעוט נסתרה בכורסייא ולא נסתרה רק במלכות שבה והמלכות שבה עדיין ראשה מגולה דהיינו כתר שבמלכות שבה והוא באצילות שבא לבריאיה והוא עתיק בבריאיה ואמא מקננא בה ואבא דלא פסיק כלול בה ונשאר כתר שבה מגולה כדפירשתי דמות כמראה אדם והיינו בריאה וזהו שצפה יחזקאל בבריאיה שביצירה דהיינו דמות כסא ולא כסא וכן דמות מראה ולא מראה היינו מלכות שבה שהיא דמות ואדם היינו ת"ת וזה סוד אסתר שנסתרה בכסא

וזה נערות הראויות לתת לה הם ז' עולמות דהיינו ז' בחי' המלכות שבמלכות שבה שהם הנסתרות לגמרי דהיינו רק ג"ר שבהם קצת מגולה והקליפה נגד הבריאיה שלא תתערב באצילות דלא יכיל לאתערבא ובחינת אחשורוש הוא דוכרא שבקליפה שהיה לו אחיזה כנגדו ועל כל זה

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

לא היה משמש בה ממש כמאמר רז"ל שידה נזדמן לו כדמות אסתר דהיינו מלכות נוקבא דקליפת נוגה

ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא היינו בינה ולכן אין נסתר אלא בבינה וביום ההוא שייך נמי בבינה שהיא נעלמת נגד בינה וביום ההוא הסתר אסתיר פני ומצאוהו וכו' היינו הקליפות אשר כנגדה היא בבריאה וכוס של ברכה הוא בריאה דכוס גי' הכסא ויין גי' דין ה"ג שבה מתלבשות בבריאה וגם ה"ח הנשפעים מז"א שהם היו שם נפרדים ונבררים ובינה שבבריאה משפיע ה"ג לעולם העשיה ות"ת מיצירה שבבריאה משפיע ה"ח לעולם יצירה וזהו כי ת"ת מקנן ביצירה במט"ט

אסתר גי' שושנה גם אסתר גי' תרע"א פחות י' והוא סוד נקודה עצמה פנימית המסתתרת וזה סוד י' של אדנ"י כי אדנ"י במלואו גימטריא תרע"א אמרו רז"ל אסתר ירקרקת היתה כוונה שישראל קודש¹²⁴ ועונין אמן מקבלין הארה מב' א"ל א' מזעיר אנפין¹²⁵ וא' מאריך אנפין שהוא מי אל כמוך וכו' כי אל דא"א מאיר לזעיר אנפין ואז הז"א מאיר לנוקבא פנים בפנים לפי שא"ל הוא בפנים והארה הוא בפנים וב' א"ל במלואן גימ' ש"ע והארה הנ"ל היא תלויה בעניית אמן לכן אמר דוד מלא פניהם קלון ס"ת אמן דמאחר שלא האירו באמן { קיב ע"א } בב' אל דאבא ואמא¹²⁶ ודז"א מלא פניהם קלון שלא רצו לקבל מא"ל אותיות מלא פניהם¹²⁷ העולה קפ"ה יהיה להם קלון ג"כ גי' קפ"ה ע"ה ויבקשו שמך, ר"ל שהוא הוי"ה אדני שעולין אמן והנה אסתר המלכה כשלבשה בגדי מלכות ובאה לדבר לפני המלך שנכנסה לבת¹²⁸ ע"ז מקום הקליפות הוסר הארת הא"א ולא נשאר בה רק הארת ז"א לכן היתה ירקרקת שלא היה לה רק הארת ז"א שאם לא היתה לה אפילו הארת ז"א היתה שחורה לא ירקרקת לכן אמרה אלי אלי למה עזבתני שאל א' דא"א הוא מסתלק למה עזבתני הוא אל דא"א כי אל דא"א צריך להשפיע אל א"ל דז"א ומשם לנוקבא ואע"פ שז"א משפיע בה כיון שאינו נמשך לה אור אלא מעצמו ולא מאל דא"א הוי כאלו היא נעזבת משניהם לפיכך עזבתני לשון יחיד אע"פ שנכפלה מלת אלי אלי והיא אומרת לז"א שעזב אותה מהארת אל עליון והבן ירקרקת היתה סור מרדכי ואסתר להרח"ו ז"ל כתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום בכ"מ שנאמר ואלה מוסיף על הראשונים אמנם בעולם הנקודות כח"ב לא נשברו וגם המוחין דז"א לא נשברו אלא נשאר במעי דבינה א"כ יפורש אלה א' בחכמה ל' בינה ה' דעת שהיא במקום כתר בעצמו שהוא ה"ח כולל ה"ג וזהו פי' ואלה שהם ג' נקודות כח"ב וגם כח"ב דז"א נוסף על הראשונים מלכו ולא נשברו אבל היוצאין מאשר שהוא בינה שייך לומר בהו וימלוך וימת מפני שהוא בארץ אדום אתר דכל דינין מתערין תמן

וכתיב אלה בני שעיר החורי אלה פסל את הראשונים פי' שעיר שנותן מה"ד למדת שיעור שלא יתפשטו ביותר וזהו פוסל מלשון ויפסול לוחות החורי בחי' אלהים היינו דינין (הג"ה נ"ל כי חרי גי' אלהים ברבוע ר' ועם ח"י אותיות פשוט ומלא הרי חר"י)

ונודע כי אברהם אבינו מדת החסד מאבא ומתחלת ימיו היה העולם נמשך ע"פ הדינין וכשראתה שרה שהיא מבחי' אבא ובתחלה שהיה באברהם דינין רצה למתקם ע"י הגר שהיא תכללם בעצמה להרחיקם מגבול אברהם קודם לידת יצחק וכן הג"ר גי' יצחק והכוונה כי הג"ר שהוא האב"ר מאברהם ממתק מ' שהיא הם' סתומה קודם שנעשה כלי בסוד ס' של אברהם כי כשהיה נכלל בה היא מבחי' אבר והוא מבחי' ס' וכשלוקחת הג"ר נכלל בו הנה הוא בחי' ג"ר והיא מבחי' ה' ואחר שנתמתק האבר שהוא ג"ר עם הה' של אברהם שעשתה כלי עלתה הה' ונמתק להורות שהוא עתה ה' על מ' פי' הה' ממותקת במ' וזהו בה' חסדים וכן בבראשית צרופו אב"ר שי"ת שהאבר הוא י' קטנה והיא בחי' האצילות כולה המקפת והנה האצילות זמנין נכלל בשית זמנין נכלל בארבע וכתיב ותקשור על ידו שני א"ת ידו אלא יו"ד לאמר זה יצא ראשונה ז"ה גי' י"ב כי א' ראשונה לאותיות צורת יו"ד וי' יש לה ג' עוקצין

- מאיר הכוונה -

¹²⁴ שישראל קודש" נמחק בשעה"כ, ובמקומו איתא "כשישראל עונים קדיש".

¹²⁵ שהוא אל רחום וחנון (נוסף בשעה"כ).

¹²⁶ "לדאבא ולמא" נמחק בשעה"כ ובמקומו איתא "לדא"א".

¹²⁷ מלא פניהם" נמחק בשעה"כ.

¹²⁸ לבינת (שעה"כ).

שְׁעָה"כ – פורים

ועם י' הם י"ג ורמז גודו אילנא וקצצו ענפוהי וכשנתגלה א' מקצץ החיצונים וכן זה גי' י"ב והכולל שהיא א' זעירא זה במלוי זי"ן ה"י ועם ה' אותיות שלהם גי' אלהים ע"ה והנה אלהים ברבוע ובמלוא גי' אל"ף הרי אלף שנעשית מן זה יו"ד ותקשור על ידו השני וקשירת החוט הוא צורת י' בחסד (ס"א צורת מ') בחי' האצילות שמקפת היד נקודה בהיכליה לאברהם שהוא ממתק הגבורות כולם ומפני זה היה אברהם מגייר אנשים ושרה נשים וכשנתעברה הגר בראשונה כוונה שרה להקל מעצמה הדין ונתנה עיניה בעוברה כדכתיב ותקל גבירתה בעיניה שהקל בעיניה שעל ידה הזמינה תקלה לאותו עובר והפילה וע"ד ונשא השעיר עליו והקל עי"ז הדינין משרה ועל אברהם ארז"ל כתפוח בעצי היער וכו' כי הוא ממתיק העולם בחסדים הנקראים בנינים ובני בנינים והוא מתווך בניהם וכוללם ועל שרה נאמר כשושנה בין החוחים שהם הקליפות כן רעיתי בין הבנות הם ה"ג {קיב ע"ב} הקדושות כוללתן שרה פי' אלהים ביודין גי' ש' וברבוע ר' וה' אותיות אלהים הוא ה' והם ה"ג והנה שרה חייתה ככ"ז שנה נגד ק"ך צרופי אלהים וו"ק דז"א שהם באמא ולכן אמרו במדרש מה ראתה אסתר למלך על קכ"ז מדינות פי' מה הארה גדולה היתה לה כ"כ למשול עליהם עוד מלת ראתה היא הארת ויהיה מה הארת אסתר כי הוקשה לו שהרי שם אלהים אינה בונה רק ק"ך בתים בלבד א"כ איך מושלת על ז' יתירים והשיב מפני שמקבלת מן שרה אמה וקבלה כל כחה

ולזה מלכות היא אסתר ג"כ יש לה אדנ"י ברבוע קכ"ו (ס"א ואמא שרה) יורד עמה שלא ינקו ממנה החיצונים וכשיורדת למטה מתפשטת בנקודה עשירית שבה לאחשוורוש שהוא בראש הקליפות לעשות ז"א כדלקמן וידוע בשעה שיש"ס בא להתפשט בתבונה קודם התלבשותה נותן בינה שבו בנצח תבונה וחכמה תבונה בהוד יש"ס א"כ יסוד שהוא לעולם המכריע כשהוא עתה דבר חדש בהוד יש"ס מכריע בנתיים ומציאות הכרעה ההוא בחי' רוח משה מאתור דאבא ומפנים אמא שהוא קפ"ד קס"א וג"כ יסוד אמא מכריע כך ויוצא משם רוח אהרן שמזדווגת או"א למעלה מהארת עטרת אבא תוך יסוד אמא

ומכאן תלמד מהיכן רצה קין לתאומתו של הבל ולמה לא היתה הוגנת לו כי הוא כעין נשים המסוללות אמנם כשנכנס ישראל סבא תוך תבונה ויסוד שלו תוך יסוד תבונה יצאת אסתר לכן אמרו רז"ל אסתר מן התורה מנין שהוא יסוד אבא מפסוק הסתר אסתיר שיסוד אבא מוסתר תוך יסוד אמא שהיא עצמה בסתר המדרגה וכשיוצא אור נחלק לכאן ולכאן כפל ואמר הסתר אסתיר ולמה נקראת הדסה מפני שיושבת בין הדסים חג"ת דז"א בין חדוי ששם יסוד יש"ס ויסוד תבונה ושם האור בתוכם והאור סתום והוא ב' הויות ושליש עולה ס' ומפני זה אנו אומרים ששליש הויה"ה זו ח' כי מדה טובה מרובה ולכן הב' שלישים המגולים מרובים מסתומים והם י"ח וכתוב דורי נסע ונגלה פירש דורי מלשון האיר מלשון ודר וסוחרת מאי ניהו פירש מקובץ מן בחי' נ' וס' וע' כי נ' הוא יסוד הכולל ה' חסדים בכללות י' וב' חסדים ושליש מכוסה ח"ג ושליש ת"ת והם סתומים ומכוסים ועולין ס' וכן ס' סתומה ואין לה פתיחה כלל ואחר כך יש בה ב' חסדים של נ"ה וב"ש ת"ת הם ב"ן וי"ח גימטריא ע' וזה נסע ונגלה שאור נגלה בלי כסוי וסימנך כי עין בעין וזה סוד ויקרע מרדכי את בגדיו להורות על התפשטות ה"ח היוצאין מיסוד אבא מדתו של מרדכי היינו יסוד יש"ס ולכן צריך לפשוט המגילה בשעת הקריאה להורות על התפשטות החסדים ופירש כאהל רעי כי ברדת נצח הוד יסוד דתבונה בזעיר אנפין תחלה נכנסין לחב"ד שלו אחר כך ירדו לזרועות וגוף ואחר כך לנצח הוד יסוד שכמותם והעליונים מניחין שרשם למעלה ותאווהם להתפשט למטה לכן נעשה ב"ח ושליש מכוסים כאהל וסוכה שלא ירד האור הרבה אמנם בעלייתו הוא עולה למקום שרשו ובוקע לכן צריך דפנות הסוכה המגיע לסכך ממטה למעלה באין מניעה אבל הסכך רמוז לסוכה שלם לאימא שמכסה לז"א עד שלישי ת"ת ומונעות האור שלא יתגלה ביותר רק בענין צלתו מרובה מחמתה וכוכבים נראים מתוכה שיראה מלמעלה אשר קצתו לא יהיה סתום לגמרי ח"ו

ונחזור לענין מלת הדסה כי ה' תבונה ד' מלכות ס' ב"ח ושליש מז"א המכוסים בו כנ"ל ה' רחל שלייתה היוצאת מבין רגליה ומרדכי היה מיסוד ישראל סבא לקח אסתר בת דודו ר"ל בת אבא אחיו של יש"ס שאסתר בת עטרת אבא תוך התבונה כנ"ל ואחשוורוש היה בקליפה לעומת זעיר אנפין וזהו ח"ש ר"ש ר' אלהים ברבוע ובמלוי ביודי"ן גימ' ש הרי ר"ש ח"ש ר"ל שהיה ח"ש וכואב בראשו כדאמרינן שהגבורות שהם ר"ש כאמור והוא היה מתפאר בהם בחוץ בו' תיקונים נגד ז"א חור כרפס ותכלת בוץ וארגמן כסף ושש וז' דנוקבא שהם מטות ואלו הן זהב

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

וכסף רצפת בהט ושש ודר וסוחרת כי יש רצפה שהיא נקודה עצמה דלית לה מגרמה כלום והוא תיקונים { קיב ע"ג } הנכללין בה ויין מלכות רב להפוך כל התיקונים לגבורה והשתיה כדת אין אונס והשתיה כדת דוגמה לקדושה כקוף בפני אדם וזהו כדת ד"ת הוא ב' פעמים ע"ב ק"ל שהם ח"ג ה' הויות לכל א' הרי ב"פ ק"ל ויש בה ע"ב בחסד כנודע ויין בגבורה שגם הוא ע"ב ונרמז בגבורה שגם הוא ע"ב בסוד ביין שגו שנהנו מסעודתו כעין דור המדבר שאכלו ושתו לפני העגל אין אונס גימטריא אי"ק דהיינו אל"ף שממנו מתקו הגבורות גם ושתי בקליפה לעומת רחל וזרש לעומת לאה לכן המן אתרברב בכבוד עשרו ורב בניו שהיה עשירי לאגג לכן רצה ליתן עשרת אלפים ככר כסף להמשיך אליו כל עשרה ושיהיו גבורות ככר כסף גימ' ת' בסוד ת' איש של עשו וכנגדו בצקלג נמלטו ת' והקב"ה השיב הכסף נתון לך שעשרת אלפים ועשרת בניו אלופי עשו יהיו על עץ גבוה ג' כמנין ל"ך ותפסו עשרה כולם בסוד אלפין לישראל להמתיק הגבורות כולם והנה המן מושך כחו ממ"ן דמנצפ"ך שהם ב' גבורות עליונים דיסוד אבא מצד אחוריים כי מהפנים היה משה מושך המן לישראל ומרדכי היה משורש משה ולשלוח יד במרדכי לבדו לא היה יכול לכן ביקש לדון אחר הרוב וכתוב ביה כי נפל תפול לפניו כנגד הכלל והפרט ובא הנס על ידי אסתר שהיא מיסוד תבונה ולכן מצוה לשתות יין בפורים כי ריבוי החסדים דאבא ממתיק היין ומה שיכוין בשתייתו להמשיך היין מז' יודי"ן דע"ב ס"ג יש"ס ותבונה לא ישתכר אלא יתבסס עד דלא ידע כי במקום יין המשומר בענביו לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי ולכן כי שחטיה רבה לר' זירא בעי רחמי ואתסי נמי חריך שקיא לבטל דינא של גיהנם

דרוש למהרח"ו ז"ל וגם הוא מדבר בענין פגימת הלבנה דע כי שם הוי"ה ב' אותיות ראשונות הם או"א ו' ז"א ה' נוקבא והד' אותיות עצמן הם נגד ד' עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה וכנגדו יש ד' קליפות כי גם זה לעומת זה וכו' ועל זה נאמר אל גנת אגוז ירדתי כי באגוז יש תחלה קליפה עבה ומרה כלענה ואחריה קליפה ב' קשה מאד ואחר כך בפנים יש קליפה אחרת שמפסיק המאכל ר"ל שהרי אגוז מתחלק לד' חלקים נגד ד' אותיות השם וקליפה זו הג' מפסקת בין אלו הד' חלקים של אגוז ולא שמסתלקת אותה מכל וכל אלא שנכנסת ביניהן וקליפה זו נגד עמלק ועל זה אמרו רז"ל אין השם שלם עד שיכרת זרעו של עמלק ומלבד אלו הג' יש על האוכל עצמה קליפה דקה וכשאוכל האגוז מתייבש גם קליפה זו נאכלת משא"כ בתחלה שאז עם היותה דקה היא מרה ועל זה נאמר ומתוכם כעין חשמ"ל וכו' וחשמל גימ' מלבו"ש ועוד אמרו רז"ל פעמים חשות פעמים ממללות שלפעמים קליפה זו נאכלת ופעמים אינה נאכלת וכן האדם אם ירצה בקל יתקן וממתק הקליפה מה שאין כן באחרות

וכנגד אלו הד' הם ד' אבות נזיקין וד' ידיעות הטומאה וד' מראות נגעים ב' שהן ד' כנגד אדום וישמעאל ע"ז אכה כפי אל כפי כידוע וז"ש רז"ל תרי מלכי תרי פלכי שהם ד' מלכים שהם ב' מלכי השרשית אדום וישמעאל כל א' כלול משניהן כנזכר ולטעם הנ"ל צוה הש"י על עמלק זכור וכו' והנה לשאול המלך צוה הש"י להכרית זרעו של עמלק והוא הביא עמו מלך אגג חי וכשבא שמואל אמר לאגג כאשר שכלה נשים חרבך כי אמרו רז"ל כי בלילה ההוא הביאו לו שפחה אחת בבית האסורים ונתעברה הימנו ויצא ממנו המן ולכן עם היותו הורג אגג אמר כאשר שכלה וכו' כן תשכל לשון עתיד על זרעו הנשאר ממנו ואמר מנשים ע"י נשים שע"י אסתר נעשה הנס

ותדע כי תחלה אחיזת האויבים הוא בשער המדרגה תחתונה שער העשירי כי משם נכנסין למלך והנה המלכות היא מדרגה אחרונה מ' והיא ה' שבשם ונקרא דל"ת לכמה טעמים כנודע וע"ז אמר דוד ארוממך ה' כי דליתני ונודע שהוא מן הנוקבא הוא דלת ושער גם שם אדני בנוקבא במלוי גי' תרע"א שהיא דלת לכן אמר דוד שעם היותו מהדלת אשר שם מבקשים אויביו { קיב ע"ד } לבוא לאחוז עכ"ז לא שמחת אויבי לי לכן מדה כנגד מדה גם אני ארוממך וזהו ארוממך כי דליתני ר"ל כי עם היות שאני מדלת לא שמחת וכו' כי ב' אותיות י"ה לא מתפרשין אבל ו"ה כפי מעשה בני אדם ולפעמים מתפרשין והנה כשגורם העון מתפרש ה' מן ו' ע"ז נאמר נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל ר"ל לקום מאליה אבל תקום ע"י אחר ע"י ו' ר"ל ע"י שירוד למטה ומעלה אותה

עליו נאמר שבע יפול צדיק וקם פירוש כי הצדיק שהוא היסוד הוא ו' הוא מלכות הז' א"כ פי' שבע יפול צדיק וקם ר"ל צדיק שהוא יסוד נופל במלכות שהוא ז' א"צ אחר להקימו אך הוא קם מעצמו

שְׁעָה"כ – פורים

והמן הרשע בעון שלא הרג שאול את האגג היה קם ח"ו לכלות שונאיהן של ישראל בימי מרדכי ואסתר שהוא מזרעו לכן היה מרדכי משתדל בענין ואמר על אסתר ותלבוש אסתר מלכות ר"ל שנתלבוש אסתר במלכות בית דוד ובזה נצולו ישראל שקדם דוד והתפלל ע"ז וזהו למען יזמך כבוד ביום ולא ידום בלילה ע"ד אלהי אקרא יומם ולכן ה' אלהי לעולם אודך ונלע"ד שזהו ארוממך ר"ל לרומם ולהעלות ה' לו' ואז לא יוכלו האויבים לאחוזו כי יורד יסוד דכורא ומעלה אותה באופן שבהתחברות ה' עם ו' אין הקליפות יכולין להתאחו בהם כלל לכן המגילה נקרא ספר ומגלה ספר נגד ו' ומגילה נגד ה' חסד ודין יומם ולילה לכן נקראת ביום ובלילה ובה תעלה המלכות הנ"ל לנצח הוד יסוד כנודע שאז אין החיצונים יכולין להתאחו ודע כי אותיות א"ב הם אותיות הזכר ואחר כך כל"ם אותיות מלך וזה מה שמו ומה שם בנו פי' כי ב"פ מ"ה גימטריא מלך ואותיות נ"ס הם נוקבא נגד יהודית ואסתר חנוכה ופורים נצח הוד וכנגדן ב' רצועות דתפילין אחת ארוכה השמאלית שכנגד הוד היא נופלת לכן נאמר סומך ה' לכל הנופלים שהם נ"ה שהם נ"ס הם סומכין את הנופלים וידוע כי ג' אחרונות שבעמידת תפלה הם נצח הוד יסוד לכן בחנוכה ופורים אנו אומרים על הנסים בהודאה שהוא כנגד ההוד לכן אמרו בלשון נס לכן המן הרשע עשה עץ גבוה נ' אמה בעצת זרש אשתו כי זה לעומת זה וכו' ונהרגה ושתי תחלה כדי שתרום המלכות לאסתר

והנה מאברהם עד שלמה היו ט"ו מלכים והיה הלבנה במלואה ומלך שלמה בכיפה ודוד המלך היה הי"ד ודוד גימ' י"ד ושפך דמים בידו ועל זה נאמר ב"ד הרגו בשונאיהן ובט"ו נחו כולם שהוא שלמה

והשמש יצא למזרח דכורא והלבנה ממערב והשמש אינה משנה הילוכה והלבנה משנה כי היא מתחדשת היינו חודש ובתחלה נראית במערב ואחר כך מתקרבת למזרח מעט מעט עד ט"ו ימים ועל זה נאמר יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות דהיינו השמש שהוא האיש ההולך תמיד בדרך ישר כי לעולם יוצא ממזרח ולעולם הוא מאיר באופן א' ואחריתה שהיא הלבנה ההולכת לאחור שהיא משנה הילוכה והם דרכי מלשון רבים והם דרכי מות שאח"כ נשאר בלי אור וזהו וילך לאחור ולא לפנים וזהו אחר וקדם צרתני

והנה כבר ידעת כי הלבנה מקבלת אורה מהשמש שמאיר בה וכפי מה שתתקרב למערב מתחשך אורה וכשהיא ממש בתחילת הלילה במערב מקום ביאת השמש מתחשך לגמרי כי השמש בגלגל הד' והיא בגלגל הראשון ובהיותה ממש נגד השמש כל האור באחורים ואין בה שום אור בפנים כלל כי מאחורים היא מאירה לנו לכן אז יונקים החיצונים וזהו נזורו אחר ויונקים החיצונים מהאחורים כי מהפנים אין יכולין כנודע

והנה כשמתחלת הלבנה להפרד מעט מעט ממערב אז מתחלת האור להאיר בפניה עד בט"ו ימים יוצאת ממזרח אז השמש אל עבר פניה מכל וכל ואין לה אור באחורים כלל ודע כי הלבנה נקראת סהר ונקראת ירח ונקראת לבנה וגם השמש יש לה ג' שמות כנגדם שהוא חרס חמה שמש והלבנה בתחלת חדושה נקראת סהר כי אין לה אור בפנים אלא מעט מזעיר כי הלבנה נוקבא מכ' עליונה וידוע כי עם היות ה' נוקבא אינה דין גמור כנזכר והוא שם אלהים ר"ל הפנים שלו ובהיות השמש כלול משם י"ה חו"ב נאמר כי שמש ומגן ה' אלהים ר"ל נקרא בשם הוי"ה מאבא ואלהים מאימא וה' אחרונה הוא שם אדני ובתחלת { קיג ע"א } חידושה יונקת מאחורים דאלהים גי' ר' וס"ה אדני גי' סהר וכשאיין בפניה אור כלל היא סהר כי לזה יוסף הצדיק שהיה ראוי להוליד י"ב שבטים מבחינת מלכות ובעבור שהוציא י' טיפין מי' צפרני ידיו שנאמר ויפוזו זרועי ידיו נאסר בבית הסוהר י' שנים ולא הוליד אלא ב' מנשה ואפרים ואפילו אלו לפי שאמר לשר המשקים כי אם זכרתני נתעכב עוד ב' שנים בבית הסוהר וזהו מנשה לשון שכחה

באופן כשהיא חשוכה מכל וכל היא סהר וכשהיא מתחלת להאיר נקראת סהר כנ"ל ובכל לילה ולילה הולך ומתרבה האור שבפניה עד ט"ו יום שהוא מליאה והם באחורים דאלהים ט"ו אותיות נגד ט"ו יום גם אותיות אלהים מלא י"ה שהיא מלאה מן י"ה שהוא גימ' ט"ו ומט"ו ואילך היא חוזרת לחשוך וז"ס שנאמר על יצחק ותכהן עיניו מראות

כי אברהם חסד עלאה כי יש חסד עליון וחסד עולם וחסדי דוד חסד עליון בחכמה וחסד עולם בחסד כי הנוקבא נקרא עולם כנודע וחסדי דוד בנ"ה והם תרי פלגי גופא נקרא חסדי לשון רבים וכנגדן כ"ג בחכמה סגן בחסד כהן הדיוט כנצח ואברהם לקח הכהונה ממלכי צדק שהיה כהן לאל עליון והוא שם בן נח כי ג' בני נח הם ג' קוין שהם חג"ת חסד שם גבורה חס ת"ת יפת וכן

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

בצד שמאל לויים המשוררים בבניה שהוא אומר שירה בפה שהם ג"ר ומנגן ביד גבורה וכנור בהוד(ס"א ושוער ברגלים בהוד)

והנה מאברהם יצא ישמעאל ומיזחק יצא עשו שהם בקליפות דין ורחמים כי זה לעומת זה וכו' והם לבנה וחמה שבקליפות מלשון אף וחמה ובקריעת י"ס כתיב והמים להם חומה וארז"ל מה אלו עע"ז וכו' ובחימה היה רוצה קליפות מצרים לשלוט על ישראל כי מצרים בני חם מצד הגבורה ולכן הבן האחד בני כושי שחור והב' מצרים הם מעט יותר לבנים והוא מצד דין שבקליפות חמה והש"י עושה מהמים חומה במקום חימה וחמל על ישראל

ונחזור לענין כי ביצחק כתיב ותכהן עיניו מראות כי אחר הזקנה כדרך שהלבנה אחר ט"ו ימים אחרונים וארז"ל אין מברכין על הלבנה עד שתתמלא פגימתה והענין כי בכריאת העולם נבראים הב' מאורות שוין וקטרגה הלבנה וכו' ולפיכך אמר הצדיקים יקראו על שמך והענין שיש ג"ר וו"ק ונוקבא מתחת היסוד ובכריאת העולם היו שניהם שוין דהיינו בו"ק כבנים שהם בין דרועי אמא וקטרגה שהיתה רוצה לעלות בג"ר ונתמעטה מדה כנגד מדה וירדה למטה דהיינו לכי ומעטי את עצמך כי כל הרוצה להתלבש בגאווה נופל ואם יתקן עצמו כראוי יעלה וכן אמר הש"י ללבנה שהצדיקים יקראו על שמך וכו' ר"ל שתעלה לג"ר לאותו מקום שהיה רצונה בתחלה ואז יקראו על שם של עכשיו שהיא נקראת מאור הקטן וזה סוד צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם שהיא מתעלה יותר מהשמש וז"ש והיה אור הלבנה כאור החמה וכו' ר"ל שאור הלבנה שיהיה שבעתים ממה שהוא עתה ואור הלבנה יהיה כאור החמה ויהיו שוין בחידושה וזה לימות המשיח ואז שניהם שוין כמקודם קטרוגה אך מה שכתבנו הוא לע"ל הוא צדיקים יושבים ותהיה היא עטרה על ראשם

ונחזור לענין כי בתחלת חידושה נקרא סהר והיא אות ה' ודע כי העולם מצד צפון פרוץ בלי מחיצה ואין שם ישוב כי אות ה' יש לה ג' מחיצות לבד ומקומה הפרוץ כנגד צפון בהיותה ה' באורה גם שם יש לה הארה מאלו הג' מחיצות ואם לאו ע"ז נאמר מצפון תפתח הרעה אמנם מחיצה ג' פתוח ויש בה חלון לצד מזרח ומשם מאיר השמש זהו ופנתח חלוני רקיע

וע"ז נאמר הכתוב בראשית ברא אלהים כי בב' נברא העולם כי גם הב' יש לה ג' מחיצות אלא שאין בה חלון כמו אותה שיש ברגל ג' של ה' ולכן אמר והארץ היתה תוהו ובהו וחשך כי לא היה מקום לצאת בה האור ולכן כתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם בה' בראם ואז היה האור בעולם שבאותה מחיצה של צד מזרח שהיא פתוחה כנ"ל משם יוצא האור המאיר לעולם ולכן השמש נקרא חרס אותיות חסר כשהיה במדרגה התחתונה שנהפך ה' של סהר לח' של חרס אותיות חסר אין לה מקום לצאת בו { קיג ע"ב } האור ועז"נ האומר לחרס לא יזרח כי כשנקרא חרס לא יזרח כלל והלבנה נקראת סהר וכשהיא מתרחקת ממערב אז תמלא אור בפניה וכל מה שהולכת למזרח מאירה יותר עד שבט"ו יום בהיותה במזרח היא מליאה מכל וכל כנ"ל ובחזרה חוזרת ומחשכת כנ"ל ועז"נ אני מליאה הלכתי וריקם השיבני ר"ל כשיוצאת ממערב היתה הולכת ומתמלאת מאור וריקם השיבני ר"ל בחזרה נמצאת אחר כך ריקם מכל וכל א"כ למה תקראנה לי נעמי וה' המר לי וחזרתי להיות חשיכה מכל וכל ולעתיד לבא שתעלה במדרגה עליונה צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהן אז יהיה אור לעולם ולא יחסר וזה אי אפשר כי אם לעתיד לבוא אי"ה אמן

יא. עי' זהר ח"ג רכג ע"ב: א"ל שפיר קאמרת אבל למנצח על השמינית דלא תזוז נצח מן הוד דאיהי ספירה ח' אמר למנצח על השמינית אמר בוצינא קדישא אי הכי¹²⁹ בינה דרגא דילך ואמאי אוקמוה ונתן ההוד למשה שנאמר ונתתה מהודך עליו א"ל שפיר קא שאלת ה' סלקא באת י' חמש זמנין עשר לחמשיין תרעין דבינה ואתפשטותא דלהון מחסד עד הוד¹³⁰ הן חמש עשרה בכל ספירה אינון חמשיין ובגין דא מבינה עד הוד כלא אתפשטותא חדא:

תרגום: אמר לו, יפה אמרת, אבל "למנצח על השמינית", שלא תזוז נצח מהוד שהיא ספירה שמינית, אמר "למנצח על השמינית". אמר הנר הקדוש, אם כך בינה דרגתך, ולמה פרשוה ונתן ההוד למשה, שנאמר "ונתתה מהודך עליו". אמר לו, יפה שאלת, ה' עולה באות י', חמש פעמים

- מאיר הכוונה -

¹²⁹ לוי הכי נמחק ציהל לור, ובמקומו לויאלת "הא"

¹³⁰ עי' תיקו"ז ג ע"ב: עשר זמנין חמש אינון חמשיין עשר בכל ספירה מאלין חמש מחסד עד הוד יסוד נטיל לון כלהו ואיקרי כ"ל. ועיי"ש נא ע"ד ד"ה מאינון שמשמע שזה תמידי ויסוד מקבל בשעת הזיווג.

שְׁעָה"כ – פּוּרִים

עשר, לחמשים שערי בינה, והתפשטותם מחסד ועד הוד, הן חמש, עשר בכל ספירה, הם חמשים, ומשום זה מבינה עד הוד הכל התפשטות אחת.

יב. עי' זהר ח"א רח ע"א: וכמה אינון דמצפאן לאתשקייא ולאזנא מתמן כמה דאת אמר (תהלים קמה טו) עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו ובגין כך פזר נתן לאביונים דא צדיק צדקתו עומדת לעד¹³¹ דא כנסת ישראל דבגין כך איהי קיימא ברזא דשלם בקיומא שלים (שם קיב י) רשע יראה וכעס דא מלכות עכו"ם תא חזי מלכות שמים איהי בי מקדשא לקיימא כל מסכני בגו צלא [דשרותא] דשכינתא וצדיק דא איהו אקרי גבאי צדקה למיחן ולמיזן לכלא דכתיב פזר נתן לאביונים בגין כך גבאי צדקה נטלי אגרא לקביל [כלהו דיהבי צדקה] (כלא)

תרגום: וכמה הם שמצפים להיות מושקים ולהזון משם, כמו שנאמר "עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו". ולכן "פזר נתן לאביונים", זה צדיק. "צדקתו עומדת לעד", זו כנסת ישראל, שלכן היא עומדת בסוד של שלום, בקיום שלם. "רשע יראה וכעס", זו מלכות עובדי כוכבים ומזלות. בא וראה, מלכות שמים היא בית המקדש, לקיים כל העניים בתוך הצל של ראשית השכינה, והצדיק הזה הוא נקרא גבאי צדקה, לחון ולזון את הכל, שכתוב "פזר נתן לאביונים", לכן גבאי צדקה נוטלים שכר כנגד כל הנותנים צדקה. ועי' תז"ח נב ע"א.

- מאיר הכוונה -

¹³¹ פי' דמ' נקראת צדקה ור"ת צדקתו עומדת לעד צלע עומדת עמדה ונשאת לעד הוא ת"ת כמ"ש במ"ן וכן שמעתי שהוא פי' בנין עדי עד ודו"ק כי קצרתי (מא"ן) (נ"א).